

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

**Кафедра криміналістики та судової медицини
Кафедра кримінального процесу
Кафедра оперативно-розшукової діяльності**

**ПРОГРАМА АТЕСТАЦІЇ
комплексного екзамену з навчальних дисциплін:**

**«Кримінальний процес; Оперативно-розшукова діяльність;
Криміналістика»**

Статус дисциплін	обов'язкові
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Галузь знань	08 Право
Спеціальність	081 Право
Освітня програма	Право
Індивідуальна освітня траєкторія	досудове розслідування; техніко-криміналістичне забезпечення; судові експерти
Форми здобуття вищої освіти	денна, державне замовлення
Мова викладання	українська

Київ 2024

УДК: 343.13:351.746.2:343.98

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Оксана ХАБЛО – завідувач кафедри кримінального процесу Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент

Ольга РИМАРЧУК – доцент кафедри криміналістики та судової медицини Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент;

Андрій АНТОЩУК – завідувач кафедри криміналістики та судової медицини Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук;

Леся ПАТИК – доцент кафедри криміналістики та судової медицини Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент;

Євген ШАПОВАЛЕНКО – т.в.о. завідувача кафедри оперативно-розшукової діяльності Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент

Оксана ШЕВЧУК – доцент кафедри к оперативно-розшукової діяльності Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент.

Обговорено та схвалено на спільному засіданні кафедр кримінального процесу, оперативно-розшукової діяльності, криміналістики та судової медицини НАВС (протокол № 13 від 08.02.2024 р.)

Обговорено та схвалено Вченою Радою Національної академії внутрішніх справ 27.02.2024 р., протокол №3.

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	4
2. ВИМОГИ ЩОДО РІВНЯ СФОРМОВАНOSTІ ЗНАНЬ, УМІНЬ ТА НАВИЧОК ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬО-КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ ХАРАКТЕРИСТИКИ.....	37
3. МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ АТЕСТАЦІЇ.....	43
4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ.....	46
5. ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА АТЕСТАЦІЮ.....	50
6. ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ, ЯКІ ВІНОСЯТЬСЯ НА АТЕСТАЦІЮ.....	57
7. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	68

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Кримінальний процес» є чинне кримінальне процесуальне законодавство, кримінальна процесуальна діяльність органів досудового розслідування, прокуратури і суду і процесуальні правовідносини, теорія та історія кримінального процесу.

Навчальна дисципліна складається з таких тем:

Розділ 1. Загальна частина кримінального процесу

Тема 1. Поняття, сутність і завдання кримінального процесу.

Тема 2. Кримінальне процесуальне законодавство та межі його дії.

Тема 3. Засади кримінального провадження.

Тема 4. Учасники кримінального провадження.

Тема 5. Докази і доказування у кримінальному процесі.

Тема 6. Процесуальні джерела доказів.

Тема 7. Процесуальні строки і процесуальні витрати.

Тема 8. Відшкодування (компенсація) шкоди у кримінальному провадженні.

Тема 9. Заходи забезпечення кримінального провадження.

Тема 10. Запобіжні заходи.

Розділ 2. Особлива частина кримінального процесу (I)

Тема 11. Загальні положення досудового розслідування.

Тема 12. Проведення слідчих (розшукових) дій.

Тема 13. Повідомлення про підозру.

Тема 14. Зупинення досудового розслідування.

Тема 15. Закінчення досудового розслідування.

Тема 16. Особливі порядки досудового розслідування. Провадження в умовах воєнного стану.

Тема 17. Оскарження рішень, дій чи бездіяльності під час досудового розслідування.

Розділ 3. Особлива частина кримінального процесу (II)

Тема 18. Підсудність та підготовче судове провадження.

Тема 19. Судовий розгляд.

Тема 20. Провадження в суді апеляційної інстанції.

Тема 21. Провадження в суді касаційної інстанції.

Тема 22. Провадження за нововиявленими або виключними обставинами.

Тема 23. Виконання судових рішень.

Тема 24. Міжнародне співробітництво під час кримінального провадження.

Тема 25. Особливі порядки кримінального провадження.

Мета та завдання навчальної дисципліни.

Мета викладання навчальної дисципліни «Кримінальний процес»:

Науково-юридична:

- поглиблене вивчення всіх положень кримінального процесуального законодавства та механізмів його застосування у практичній діяльності;

- опанування здобувачами вищої освіти навичок і вмій ефективного застосування кримінального процесуального законодавства для досягнення завдань кримінального провадження та забезпечення встановлення обставин, які підлягають доказуванню;

- опанування здобувачами вищої освіти необхідної науково-методологічної підготовки, яка забезпечує їм бачення проблем законодавства і практики його застосування, шляхів їх розв'язання, використовуючи навички творчого мислення та самовдосконалення свого професійного рівня;

- формування навичок прийняття юридичних рішень та складання юридичних документів у кримінальних провадженнях, опанування логіки й офіційної ділової мови юридичних документів;

Загальноосвітня:

- підвищення правової культури та ерудиції фахівців, оволодіння досвідом інших держав зі здійснення досудового розслідування, судового розгляду та науковими ідеями в цій сфері;

Виховна:

- формування впевненості фахівців у правильності ідей правової держави і необхідності їх реалізації в кримінальній процесуальній діяльності, відданості ідеям істини, добра, справедливості і законності, почуття відповідальності перед суспільством, державою і людиною.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Кримінальний процес» є:

- засвоєння теоретичних основ діяльності органів досудового розслідування, прокуратури, слідчого судді, суду, а також категоріального апарату, який використовується при викладанні дисципліни (кримінальний процес, засади кримінального провадження, учасники кримінального провадження, докази і доказування у кримінальному процесі, заходи забезпечення кримінального провадження, досудове розслідування, слідчі (розшукові) дії, повідомлення про підозру, зупинення та закінчення досудового розслідування, особливі порядки досудового розслідування, спеціальне досудове розслідування та ін.);

- оволодіння знаннями щодо завдань кримінального процесу, системи кримінального процесуального законодавства та засад кримінального провадження;

- вивчення системи та класифікації учасників кримінального провадження, доказів і доказування у кримінальному процесі та процесуальних джерел доказів;

- оволодіння знаннями щодо процесуальних строків і процесуальних витрат та порядку відшкодування шкоди у кримінальному провадженні;

- вивчення системи та класифікації заходів забезпечення кримінального провадження та запобіжних заходів;

- розширення кола знань про загальні положення досудового розслідування та його форми і завдання, що передбачені законодавством і застосовуються на практиці;
- вивчення системи, класифікації та загальних вимог до проведення слідчих (розшукових) дій, а також процесуального порядку оформлення результатів їх проведення;
- ознайомлення з процесуальним порядком повідомлення особі про підозру;
- оволодіння знаннями щодо підстав, умов та процесуального порядку зупинення досудового розслідування та щодо загальних положень закінчення досудового розслідування та його форм;
- ознайомлення з особливостями досудового розслідування кримінальних проступків та спеціального досудового розслідування;
- з'ясування загальних положень інституту оскарження рішень, дій чи бездіяльності під час досудового розслідування;
- оволодіння знаннями щодо вимог підсудності та порядку провадження у судових стадіях;
- розширення кола знань про порядок виконання судових рішень та міжнародного співробітництва під час кримінального провадження; – вивчення процесуальної форми особливих порядків кримінального провадження.

Пререквізити. До переліку попередньо прослуханих навчальних дисциплін відносяться: перш за все, Теорія держави і права, яка забезпечує категоріальним апаратом; Конституційне, Кримінальне, Адміністративне і Цивільне право, оскільки в діяльності органів досудового розслідування, прокуратури і суду досить часто виникають питання, пов'язані з відшкодуванням завданої кримінальним правопорушенням шкоди, кваліфікацією суспільно небезпечних діянь, забезпеченням конституційних прав і свобод людини, адміністративною відповідальністю, діяльністю судових та правоохоронних органів України.

Постреквізити. Дисципліни, які будуть використовувати результати вивчення цієї навчальної дисципліни: «Складання кримінальних процесуальних документів на стадії досудового розслідування», «Особливі порядки кримінального провадження», «Досудове розслідування», «Докази і доказування у кримінальному провадженні» тощо.

Мова навчання: українська мова.

Консультативну допомогу здобувачі вищої освіти можуть отримати у науково-педагогічних працівників кафедри кримінального процесу які безпосередньо проводять заняття або звернувшись з письмовим запитом на електронну пошту за адресою Krum.proces@ukr.net.

Структура навчальної дисципліни:

Розділ 1. Загальна частина кримінального процесу

Тема 1. Поняття, суть і завдання кримінального процесу.

Поняття, сутність та значення кримінального процесу. Завдання кримінального провадження. Історичні форми кримінального процесу. Система стадій кримінального процесу. Кримінальна процесуальна форма: поняття, сутність та значення. Поняття та види кримінальних процесуальних функцій. Поняття та сутність кримінальних процесуальних правовідносин. Кримінальні процесуальні гарантії: поняття та система. Поняття та види кримінальних процесуальних актів.

Тема 2. Кримінальне процесуальне законодавство та межі його дії.

Поняття кримінального процесуального права, його предмет та методи. Поняття, види та структура кримінальних процесуальних норм. Джерела кримінального процесуального права України. Кримінальне процесуальне право в системі інших галузей права. Кримінальне процесуальне законодавство та його система. Дія кримінального процесуального закону в просторі. Дія кримінального процесуального закону в часі. Дія кримінального процесуального закону за колом осіб. Застосування кримінального процесуального закону за аналогією.

Тема 3. Засади кримінального процесу.

Поняття, значення та система засад кримінального провадження. Верховенство права та законність у кримінальному процесі. Рівність перед законом і судом та повага до людської гідності під час кримінального провадження. Зміст і значення засад забезпечення права на свободу і особисту недоторканність та недоторканності права власності. Недоторканність житла чи іншого володіння особи, таємниця спілкування та невтручання у приватне життя у кримінальному провадженні. Доступ до правосуддя та обов'язковість судових рішень як засада кримінального провадження. Засада змагальності сторін та свободи в поданні ними суду своїх доказів і у доведенні перед судом їх переконливості. Безпосередність дослідження показань, речей і документів у кримінальному процесі. Засада забезпечення права на оскарження процесуальних рішень, дій чи бездіяльності. Зміст засади диспозитивності у кримінальному процесі. Засада гласності і відкритості судового провадження та його повного фіксування технічними засобами судового засідання і процесуальних дій. Зміст і значення засади розумних строків у кримінальному процесі. Засада мови, якою здійснюється кримінальне провадження. Зміст і значення презумпції невинуватості та забезпечення доведеності вини. Свобода від самовикриття та право не свідчити проти близьких родичів та членів сім'ї у кримінальному процесі. Зміст і значення засади забезпечення права на захист. Публічність як засада кримінального провадження. Заборона двічі притягувати до кримінальної відповідальності за одне і те саме правопорушення.

Тема 4. Учасники кримінального провадження.

Поняття і класифікація суб'єктів кримінального провадження. Учасники кримінального провадження та учасники судового провадження.

Суд (суддя), присяжний як суб'єкти кримінальної процесуальної діяльності. Слідчий суддя та його повноваження у кримінальному процесі. Прокурор та його повноваження у кримінальному процесі. Слідчий, керівник органу досудового розслідування та їх повноваження. Права та обов'язки дізнавача та керівника органу дізнання під час досудового розслідування кримінальних проступків. Оперативні підрозділи як суб'єкти кримінального провадження. Підозрюваний, обвинувачений, виправданий, засуджений їх процесуальне становище. Представник юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження, як учасник кримінального процесу. Захисник у кримінальному процесі, його права та обов'язки. Обов'язкова участь захисника. Потерпілий та його представник у кримінальному процесі. Їх процесуальний статус. Правове становище цивільного позивача, цивільного відповідача та їх представників у кримінальному провадженні. Законний представник у кримінальному провадженні. Процесуальний статус третьої особи, щодо майна якої вирішується питання та іншої особи, права чи законні інтереси якої обмежуються під час досудового розслідування. Свідок у кримінальному процесі, його права, обов'язки та відповідальність. Особи, які не можуть бути допитані як свідки. Перекладач, заявник, понятий та викривач як учасники кримінального провадження. Експерт і спеціаліст у кримінальному процесі. Їх роль, повноваження та відмінність у процесуальному становищі. Представник персоналу органу пробації та його повноваження. Секретар судового засідання та судовий розпорядник у кримінальному процесі. Відводи учасників кримінального провадження.

Тема 5. Докази і доказування у кримінальному процесі.

Поняття, значення та мета кримінального процесуального доказування. Докази та їх процесуальні джерела: поняття та класифікація. Юридичні властивості доказів у кримінальному процесі. Предмет та межі кримінального процесуального доказування. Суб'єкти доказування у кримінальному процесі. Обов'язок доказування. Збирання доказів у кримінальному провадженні. Способи збирання доказів стороною обвинувачення та стороною захисту. Перевірка доказів. Способи перевірки доказів та їх процесуальних джерел. Оцінка доказів та критерії їх оцінки. Внутрішнє переконання в механізмі оцінки доказів. Підстави та процесуальний порядок визнання доказів недопустимими.

Тема 6. Процесуальні джерела доказів.

Показання свідка, потерпілого, підозрюваного, обвинуваченого, експерта. Речові докази: поняття та види. Документи як джерела доказів. Процесуальний порядок зберігання речових доказів та документів у кримінальному та вирішення питання про спеціальну конфіскацію. Висновок експерта та види експертиз за процесуальною ознакою.

Тема 7. Процесуальні строки і витрати.

Поняття, види та значення процесуальних строків у кримінальному провадженні. Порядок обчислення, продовження та поновлення процесуальних строків. Поняття та види процесуальних витрат. Характеристика окремих видів процесуальних витрат.

Тема 8. Відшкодування (компенсація) шкоди у кримінальному провадженні.

Поняття та види шкоди, яка підлягає відшкодуванню (компенсації) у кримінальному провадженні. Способи відшкодування (компенсації) шкоди у кримінальному провадженні. Процесуальний порядок пред'явлення та вирішення цивільного позову у кримінальному провадженні. Відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю.

Тема 9. Заходи забезпечення кримінального провадження.

Поняття, види та класифікація заходів забезпечення кримінального провадження. Виклик та привід у кримінальному процесі. Накладення грошового стягнення: поняття та порядок його застосування. Тимчасове обмеження у користуванні спеціальним правом як захід забезпечення кримінального провадження. Відсторонення від посади у кримінальному процесі. Тимчасове відсторонення судді від здійснення правосуддя. Тимчасовий доступ до речей і документів під час кримінального провадження. Тимчасове вилучення та арешт майна як заходи забезпечення кримінального провадження. Особливості застосування заходів забезпечення кримінального провадження в умовах воєнного стану.

Тема 10. Запобіжні заходи.

Запобіжні заходи: поняття та види. Мета і підстави застосування запобіжних заходів. Загальний порядок застосування запобіжних заходів. Зміна чи скасування запобіжного заходу. Особисте зобов'язання та особиста порука. Застава як запобіжний захід. Домашній арешт: підстави та порядок застосування. Тримання під вартою: підстави та порядок застосування, строки тримання особи під вартою. Затримання: види та порядок застосування, момент та строки затримання.

Розділ 2. Особлива частина кримінального процесу (I)

Тема 11. Загальні положення досудового розслідування.

Поняття, значення і завдання стадії досудового розслідування. Етапи досудового розслідування. Дізнання і досудове слідство, як форми досудового розслідування. Єдиний реєстр досудових розслідувань. Особливості розслідування кримінальних проступків. Особливості спеціального досудового розслідування кримінальних правопорушень. Поняття і значення загальних положень досудового розслідування. Підслідність та її види. Початок та місце провадження досудового розслідування. Строки дізнання і досудового слідства, порядок їх

продовження. Розгляд клопотань під час досудового розслідування. Недопустимість розголошення відомостей досудового розслідування. Об'єднання і виділення матеріалів досудового розслідування. Ознайомлення з матеріалами досудового розслідування до його завершення. Взаємодія слідчого і оперативних підрозділів. Доручення слідчого. Використання науково-технічних засобів при проведенні досудового розслідування. Розслідування кримінальних правопорушень слідчою та слідчо-оперативною групою. Складання кримінально-процесуальних документів під час досудового розслідування. Здійснення прокурорського нагляду, відомчого і судового контролю за законністю в діяльності органів досудового розслідування. Особливості початку досудового розслідування в умовах воєнного стану.

Поняття і види особливих порядків досудового розслідування. Особливості досудового розслідування кримінальних проступків. Загальні положення спеціального досудового розслідування. Процесуальний порядок провадження спеціального досудового розслідування кримінальних правопорушень. Особливий режим досудового розслідування в умовах воєнного, надзвичайного стану або у районі проведення антитерористичної операції.

Тема 12. Проведення слідчих (розшукових) дій.

Поняття, види та система слідчих (розшукових) дій. Класифікація слідчих (розшукових) дій. Загальні процесуальні вимоги до проведення та оформлення слідчих (розшукових) дій. Допит та його процесуальне оформлення. Особливості виклику і допиту малолітньої або неповнолітньої особи. Пред'явлення для впізнання та його види. Процесуальний порядок пред'явлення для впізнання. Особливості впізнання особи при забезпеченні безпеки учасників кримінального судочинства. Проведення допиту та пред'явлення для впізнання в режимі відеоконференції. Обшук та його види. Підстави і процесуальний порядок проведення обшуку. Особливості проведення окремих видів обшуку. Процесуальний порядок оформлення результатів обшуку. Огляд і його види. Процесуальний порядок проведення окремих видів огляду. Особливості проведення огляду трупа. Ексгумація трупа, підстави і процесуальний порядок її проведення. Слідчий експеримент. Освідування і його види. Порядок проведення і оформлення окремих видів освідування. Експертиза та підстави її проведення. Отримання зразків для проведення експертизи. Негласні слідчі (розшукові) дії: поняття, підстави проведення. Види негласних слідчих (розшукових) дій. Фіксація ходу і результатів негласних слідчих (розшукових) дій. Використання результатів негласних слідчих (розшукових) дій у доказуванні та в інших цілях. Загальні положення про втручання у приватне спілкування. Особливості проведення слідчих (розшукових) дій в умовах воєнного стану.

Тема 13. Повідомлення про підозру.

Поняття, підстави та значення повідомлення про підозру. Випадки повідомлення про підозру. Етапи повідомлення про підозру. Складання повідомлення про підозру. Зміст письмового повідомлення про підозру. Порядок повідомлення про підозру. Права підозрюваного та їх роз'яснення. Вручення письмового повідомлення про підозру. Зміна повідомлення про підозру. Особливості повідомлення про підозру окремії категорії осіб.

Тема 14. Зупинення досудового розслідування.

Поняття зупинення досудового розслідування. Підстави, умови та процесуальний порядок зупинення досудового розслідування. Розшук підозрюваного. Підстави і процесуальний порядок відновлення досудового розслідування.

Загальні положення закінчення досудового розслідування. Форми закінчення досудового розслідування. Закриття кримінального провадження: підстави та процесуальний порядок. Підстави та процесуальний порядок звільнення особи від кримінальної відповідальності. Клопотання прокурора про звільнення особи від кримінальної відповідальності. Відкриття матеріалів кримінального провадження іншої стороні. Ознайомлення з матеріалами кримінального провадження. Обвинувальний акт та його значення. Структура та зміст обвинувального акту. Додатки до обвинувального акту. Клопотання про застосування примусових заходів медичного чи виховного характеру та його зміст. Вручення копій обвинувального акта, клопотання про застосування примусових заходів медичного чи виховного характеру та реєстру матеріалів досудового розслідування. Систематизація і технічне оформлення матеріалів кримінального провадження.

Тема 15. Закінчення досудового розслідування.

Загальні положення закінчення досудового розслідування. Форми закінчення досудового розслідування. Закриття кримінального провадження: підстави та процесуальний порядок. Підстави та процесуальний порядок звільнення особи від кримінальної відповідальності. Клопотання прокурора про звільнення особи від кримінальної відповідальності. Відкриття матеріалів кримінального провадження іншої стороні. Ознайомлення з матеріалами кримінального провадження. Обвинувальний акт та його значення. Структура та зміст обвинувального акту. Додатки до обвинувального акту. Клопотання про застосування примусових заходів медичного чи виховного характеру та його зміст. Вручення копій обвинувального акта, клопотання про застосування примусових заходів медичного чи виховного характеру та реєстру матеріалів досудового розслідування. Особливості закінчення досудового розслідування у формі дізнання. Систематизація і технічне оформлення матеріалів кримінального провадження.

Тема 16. Особливі порядки досудового розслідування. Провадження в умовах воєнного стану.

Види особливих проваджень у кримінальному процесі. Кримінальне провадження на підставі угод. Види угод, їх ініціювання та умови укладання. Зміст угоди про примирення. Зміст угоди про визнання винуватості. Загальний порядок судового провадження на підставі угоди. Вирок на підставі угоди. Наслідки невиконання угоди. Кримінального провадження у формі приватного обвинувачення. Початок кримінального провадження у формі приватного обвинувачення. Відшкодування шкоди потерпілому у кримінальному провадженні у формі приватного обвинувачення. Кримінальне провадження щодо окремої категорії осіб. Особи, щодо яких здійснюється особливий порядок кримінального провадження. Особливості притягнення до кримінальної відповідальності окремої категорії осіб, їх затримання і обрання запобіжного заходу. Кримінальне провадження щодо неповнолітніх. Обставини, що підлягають встановленню у кримінальному провадженні щодо неповнолітніх. Порядок кримінального провадження щодо неповнолітніх. Особливості проведення процесуальних дій та застосування заходів примусу щодо неповнолітніх підозрюваних, обвинувачених. Порядок застосування до неповнолітнього обвинуваченого примусових заходів виховного характеру. Застосування примусових заходів виховного характеру до неповнолітніх, які не досягли віку кримінальної відповідальності. Особливості досудового розслідування у кримінальному провадженні щодо застосування примусових заходів виховного характеру. Кримінальне провадження щодо застосування примусових заходів медичного характеру. Підстави для здійснення кримінального провадження щодо застосування примусових заходів медичного характеру. Особливості досудового та судового кримінального провадження щодо застосування примусових заходів медичного характеру. Проведення психіатричної експертизи. Обставини що підлягають встановленню у кримінальному провадженні щодо застосування примусових заходів медичного характеру. Особливості кримінального провадження, яке містить відомості, що становлять державну таємницю. Охорона державної таємниці під час кримінального провадження. Кримінальне провадження на території дипломатичних представництв, консульських установ України, на повітряному, морському чи річковому судні, що перебуває за межами України під прапором або з розпізнавальним знаком України, якщо це судно приписано до порту, розташованого в Україні. Місце проведення досудового розслідування кримінальних правопорушень, вчинених на території дипломатичних представництв, консульських установ, суден України. Відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження.

Тема 17. Оскарження рішень, дій чи бездіяльності під час досудового розслідування.

Поняття та значення інституту оскарження рішень, дій чи бездіяльності під час досудового розслідування. Право на оскарження. Рішення, дії чи

бездіяльність слідчого, дізнавача або прокурора, які можуть бути оскаржені під час досудового розслідування. Строк подання скарги на рішення, дії чи бездіяльність слідчого, дізнавача або прокурора, її повернення або відмова у відкритті провадження. Правові наслідки подання скарги на рішення, дії чи бездіяльність слідчого чи прокурора під час досудового розслідування. Порядок розгляду скарг на рішення, дії чи бездіяльність слідчого, дізнавача або прокурора під час досудового розслідування. Рішення слідчого судді за результатами розгляду скарг на рішення, дії чи бездіяльність слідчого, дізнавача або прокурора під час досудового розслідування. Оскарження ухвал слідчого судді під час досудового розслідування. Ухвали слідчого судді, які підлягають оскарженню під час досудового розслідування. Порядок оскарження ухвал слідчого судді. Оскарження слідчим рішень, дій чи бездіяльності прокурора. Рішення, дії чи бездіяльність прокурора, які можуть оскаржуватися слідчим, дізнавачем. Порядок оскарження рішень, дій чи бездіяльності прокурора. Порядок вирішення скарги на рішення, дії чи бездіяльність прокурора. Види рішень за результатами розгляду скарги на рішення, дії чи бездіяльність прокурора.

Розділ 3. Особлива частина кримінального процесу (II)

Тема 18. Підсудність та підготовче судове провадження.

Поняття і значення підсудності у кримінальному процесі. Види підсудності. Підстави та порядок передачі справ з одного суду до іншого. Автоматизована система документообігу суду. Поняття, сутність і завдання підготовчого судового провадження. Порядок і строки підготовчого судового провадження. Питання, які з'ясовуються суддею при підготовчому судовому провадженні. Рішення, які приймаються за результатами підготовчого судового провадження. Закриття кримінального провадження. Підстави і процесуальний порядок повернення обвинувального акту, клопотань про застосування примусових заходів виховного чи медичного характеру прокурору або за підсудністю. Призначення судового розгляду. Дії судді, пов'язані з підготовкою до судового розгляду. Закінчення підготовчого судового провадження. Ознайомлення з матеріалами кримінального провадження.

Тема 19. Судовий розгляд.

Сутність і значення стадії судового розгляду. Загальні положення судового розгляду кримінальної справи. Безпосередність, усність, безперервність судового розгляду. Незмінність складу суду і рівність прав сторін у судовому розгляді. Учасники судового розгляду та наслідки їх неявки до суду. Погодження зміни обвинувачення, висунення нового обвинувачення, відмови від підтримання державного обвинувачення та початку провадження щодо юридичної особи під час судового розгляду. Підстави і порядок відкладення судового засідання, зупинення судового провадження. Розпорядок судового засідання. Заходи, які застосовуються до

його порушників. Застосування заходів забезпечення кримінального провадження, проведення слідчих (розшукових) дій під час судового розгляду. Проведення процесуальних дій у режимі відео конференції. Межі судового розгляду. Етапи судового розгляду, їх зміст. Суть, структура і завдання підготовчої частини судового засідання. Поняття і завдання судового слідства. Порядок дослідження доказів в судовому засіданні. Спрощений порядок судового слідства. Порядок судових дебатів. Промови і репліки сторін. Останнє слово обвинуваченого. Процесуальний порядок постановлення судового рішення. Види судових рішень. Законність, обґрунтованість і вмотивованість судового рішення. Поняття і значення вироку. Види вироків та їх зміст. Питання, що вирішуються судом при постановленні вироку. Порядок винесення ухвал у судовому засіданні. Ухвалення судового рішення і окрема думка судді. Проголошення судового рішення. Роз'яснення судового рішення. Вручення копії судового рішення. Журнал судового засідання. Технічна фіксація перебігу судового засідання. Особливі порядки провадження в суді першої інстанції. Спрощене судове провадження щодо кримінальних проступків. Провадження в суді присяжних. Спеціальне судове провадження. Особливий режим судового розгляду в умовах воєнного стану.

Тема 20. Провадження в суді апеляційної інстанції.

Види перегляду судових рішень у кримінальному процесі. Правова природа, сутність і завдання перевірки судових рішень в апеляційному порядку. Судові рішення, які можуть бути оскаржені в апеляційному порядку. Право на апеляційне оскарження. Особливості апеляційного оскарження окремих судових рішень. Порядок і строки апеляційного оскарження. Вимоги до апеляційної скарги. Дії суду першої інстанції після одержання апеляційних скарг. Прийняття апеляційної скарги судом апеляційної інстанції. Залишення апеляційної скарги без руху, її повернення або відмова відкриття провадження. Наслідки подання апеляційної скарги. Підготовка до апеляційного розгляду. Заперечення на апеляційну скаргу. Відмова від апеляційної скарги, зміна і доповнення апеляційної скарги під час апеляційного провадження. Межі перегляду судом апеляційної інстанції. Апеляційний розгляд. Письмове апеляційне провадження. Повноваження суду апеляційної інстанції за наслідками розгляду апеляційної скарги. Зміна вироку або ухвали суду судом апеляційної інстанції. Підстави для скасування або зміни судового рішення судом апеляційної інстанції. Неповнота судового розгляду. Невідповідність висновків суду першої інстанції фактичним обставинам кримінального провадження. Істотні порушення вимог кримінального процесуального закону. Неправильне застосування закону України про кримінальну відповідальність. Невідповідність призначеного судом покарання ступеню тяжкості кримінального правопорушення та особі обвинуваченого. Підстави для призначення нового розгляду в суді першої інстанції. Особливості нового розгляду судом першої інстанції. Закриття кримінального провадження судом апеляційної інстанції. Судові рішення

суду апеляційної інстанції. Зміст ухвали суду апеляційної інстанції. Вирок, ухвала про застосування примусових заходів медичного чи виховного характеру суду апеляційної інстанції. Недопустимість погіршення правового становища обвинуваченого. Порядок перевірки ухвал слідчого судді. Повернення матеріалів кримінального провадження.

Тема 21. Провадження в суді касаційної інстанції.

Суть і завдання касаційного провадження. Право на касаційне оскарження. Рішення, які можуть бути оскаржені в касаційному порядку. Порядок і строки касаційного оскарження. Касаційна скарга та її зміст. Відкриття касаційного провадження. Підготовка касаційного розгляду. Межі перегляду судом касаційної інстанції. Процесуальний порядок касаційного розгляду. Повноваження суду касаційної інстанції за наслідками розгляду касаційної скарги. Підстави для скасування або зміни судового рішення судом касаційної інстанції. Судові рішення суду касаційної інстанції. Підстави для передачі кримінального провадження на розгляд палати, об'єднаної або Великої Палати Верховного Суду. Порядок передачі кримінального провадження на розгляд палати, об'єднаної палати, Великої Палати Верховного Суду. Підстави для скасування або зміни судового рішення судом касаційної інстанції. Новий розгляд справи після скасування судового рішення судом касаційної інстанції. Закриття кримінального провадження судом касаційної інстанції. Постанова суду касаційної інстанції. Повернення матеріалів кримінального провадження.

Тема 22. Провадження за нововиявленими або виключними обставинами.

Підстави для здійснення кримінального провадження за нововиявленими або виключними обставинами. Характеристика нововиявлених обставин. Характеристика виключних обставин. Особи, які мають право порушити питання про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами. Органи перегляду судових рішень, що набрали законної сили, та межі їх повноважень. Строки перегляду судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами. Відкриття кримінального провадження за нововиявленими або виключними обставинами. Порядок перегляду судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами. Види судових рішень за наслідками кримінального провадження за нововиявленими або виключними обставинами.

Тема 23. Виконання судових рішень.

Поняття, значення та завдання стадії виконання судових рішень. Набрання судовим рішенням законної сили. Види судових рішень та їх характеристика. Наслідки набрання законної сили судовим рішенням. Обов'язковість рішень суду. Порядок та строки звернення судового рішення до виконання. Порядок виконання судових рішень у кримінальному

провадженні. Органи і служби, які виконують вирок і забезпечують виконання кримінальних покарань. Відстрочка виконання вироку. Питання, які вирішуються судом під час виконання вироків. Процесуальний порядок розгляду та вирішення питань, які виникають під час виконання вироку. Підстави для звільнення від відбування кримінального покарання. Умовно-дострокове звільнення від покарання і заміна невідбутої частини покарання більш м'яким. Застосування до засуджених примусового лікування та його припинення. Тимчасове залишення засудженого у слідчому ізоляторі. Умови утримання осіб, засуджених до позбавлення волі. Розгляд судом клопотання про зняття судимості. Нагляд за дотриманням законів під час виконання судових рішень.

Тема 24. Міжнародне співробітництво під час кримінального провадження.

Загальні засади міжнародного співробітництва у кримінальному судочинстві. Законодавство, що регулює міжнародне співробітництво під час кримінального провадження. Обсяг та види міжнародного співробітництва під час кримінального провадження. Центральні органи України що забезпечують міжнародне співробітництво у кримінальному провадженні. Міжнародна правова допомога при проведенні процесуальних дій. Зміст та форма запиту про міжнародну правову допомогу. Виконання запиту в іноземній державі. Розгляд запиту іноземного компетентного органу про міжнародну правову допомогу. Порядок виконання запиту (доручення) про міжнародну правову допомогу на території України. Виклик особи, яка перебуває за межами України. Допит за запитом компетентного органу іноземної держави шляхом проведення відео- або телефонної конференції. Розшук, арешт і конфіскація майна. Створення і діяльність спільних слідчих груп. Видача осіб, які вчинили кримінальне правопорушення (екстрадиція). Порядок підготовки документів та направлення запитів про видачу особи (екстрадицію). Межі кримінальної відповідальності виданої особи. Центральні органи України щодо видачі особи (екстрадиції). Особливості затримання особи, яка вчинила кримінальне правопорушення за межами України. Екстрадиційний арешт. Проведення екстрадиційної перевірки. Відмова у видачі особи (екстрадиції). Рішення за запитом про видачу особи (екстрадицію) та їх оскарження. Порядок і умови перейняття кримінального провадження від іноземних держав. Порядок кримінального провадження, що перейняте від іншої держави. Порядок і умови передання кримінального провадження компетентному органу іншої держави. Наслідки передання кримінального провадження компетентному органу іншої держави. Визнання та виконання вироків судів іноземних держав та передача засуджених осіб. Підстави і порядок виконання вироків судів іноземних держав. Виконання вироку суду іноземної держави. Розгляд судом питання про приведення вироку суду іноземної держави у відповідність із законодавством України. Умови передачі засуджених осіб і їх прийняття для відбування покарання.

Визнання та виконання вироків міжнародних судових установ. Особливості співробітництва з міжнародним кримінальним судом.

Тема 25. Особливі порядки кримінального провадження.

Види особливих проваджень у кримінальному процесі. Кримінальне провадження на підставі угод. Види угод, їх ініціювання та умови укладання. Зміст угоди про примирення. Зміст угоди про визнання винуватості. Загальний порядок судового провадження на підставі угоди. Вирок на підставі угоди. Наслідки невиконання угоди. Кримінального провадження у формі приватного обвинувачення. Початок кримінального провадження у формі приватного обвинувачення. Відшкодування шкоди потерпілому у кримінальному провадженні у формі приватного обвинувачення. Кримінальне провадження щодо окремої категорії осіб. Особи, щодо яких здійснюється особливий порядок кримінального провадження. Особливості притягнення до кримінальної відповідальності окремої категорії осіб, їх затримання і обрання запобіжного заходу. Кримінальне провадження щодо неповнолітніх. Обставини, що підлягають встановленню у кримінальному провадженні щодо неповнолітніх. Порядок кримінального провадження щодо неповнолітніх. Особливості проведення процесуальних дій та застосування заходів примусу щодо неповнолітніх підозрюваних, обвинувачених. Порядок застосування до неповнолітнього обвинуваченого примусових заходів виховного характеру. Застосування примусових заходів виховного характеру до неповнолітніх, які не досягли віку кримінальної відповідальності. Особливості досудового розслідування у кримінальному провадженні щодо застосування примусових заходів виховного характеру. Кримінальне провадження щодо застосування примусових заходів медичного характеру. Підстави для здійснення кримінального провадження щодо застосування примусових заходів медичного характеру. Особливості досудового та судового кримінального провадження щодо застосування примусових заходів медичного характеру. Проведення психіатричної експертизи. Обставини що підлягають встановленню у кримінальному провадженні щодо застосування примусових заходів медичного характеру. Продовження, зміна або припинення застосування примусових заходів медичного характеру. Особливості кримінального провадження, яке містить відомості, що становлять державну таємницю. Охорона державної таємниці під час кримінального провадження. Кримінальне провадження на території дипломатичних представництв, консульських установ України, на повітряному, морському чи річковому судні, що перебуває за межами України під прапором або з розпізнавальним знаком України, якщо це судно приписано до порту, розташованого в Україні. Місце проведення досудового розслідування кримінальних правопорушень, вчинених на території дипломатичних представництв, консульських установ, суден України. Відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження. Особливий режим досудового розслідування в умовах воєнного стану.

ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

Предмет вивчення навчальної дисципліни «Оперативно-розшукова діяльність» є закономірності організації здійснення оперативно-розшукової діяльності в протидії кримінальним правопорушенням з урахуванням сучасної практичної діяльності оперативних підрозділів.

Навчальна дисципліна складається з таких тем:

1. Правова основа, підстави та принципи оперативно-розшукової діяльності.
2. Підрозділи, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, їх права та обов'язки.
3. Соціальний та правовий захист осіб, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність та осіб, що залучаються до виконання завдань оперативно-розшукової діяльності.
4. Контроль за оперативно-розшуковою діяльністю. Прокурорський нагляд за дотриманням законності під час здійснення оперативно-розшукової діяльності.
5. Загальна характеристика засобів оперативно-розшукової діяльності.
6. Інформаційно-аналітичне та технічне забезпечення оперативно-розшукової діяльності.

Мета та завдання навчальної дисципліни.

Мета викладання навчальної дисципліни «Оперативно-розшукова діяльність» спрямована на формування у здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра на основі чинних нормативно-правових актів та підзаконних нормативно-правових актів професіональних знань про суть цієї діяльності, правову основу, завдання, принципи та підстави, сили і підрозділи, які її здійснюють, негласні слідчі (розшукові) дії, заходи забезпечення виконання завдань кримінального судочинства, методика виявлення й припинення різних видів кримінальних правопорушень, порядок забезпечення правильного використання отриманих спеціальних знань, засоби і методи якісного розслідування, документування та оперативного супроводження військових злочинів, а саме наступних фактів: колабораціонізму; незаконного обігу зброї; участі у незаконних воєнізованих та збройних формуваннях; незаконного перетину кордону; нападів на цивільні об'єкти, обстрілів населених пунктів та невибіркових обстрілів; депортацію та незаконне переміщення населення; обставин функціонування штабів, комендатур та командних пунктів ворожих військ, інших органів окупаційної влади; вбивств цивільного населення; обставин масових захоронень; сексуальних насильств в умовах збройного конфлікту; жорстокого поводження із цивільним населенням; обставин функціонування місць масового незаконного утримання цивільного населення, жорстокого поводження із ним; фактів безвісного зникнення на окупованих територіях; незаконного позбавлення волі; розграбування майна на тимчасово окупованій території; незаконного видобутку українських надр у промислових масштабах, масового знищення рослинного або тваринного світу, отруєння атмосфери або водних

ресурсів, а також вчинення інших дій, що можуть спричинити екологічну катастрофу.

Основними завданнями навчальної дисципліни «Оперативно-розшукова діяльність» є:

- вивчення здобувачами ступеня вищої освіти бакалавра спеціальних засобів, прийомів по виявленню й припиненню кримінальних правопорушень та встановлення осіб, що їх готують, вчиняють або вчинили, а також установа обставин, що характеризують осіб, які вчинили або вчиняють кримінальні правопорушення, виявлення їх намірів і конкретних дій спрямованих на протидію розкриттю кримінального правопорушення під час досудового слідства та вивчення засобів і заходів якісного розслідування, документування та оперативного супроводження військових злочинів;

- навчання здобувачів вищої освіти бакалавра правильному орієнтуванню в чинному законодавстві, набуття вміння застосовувати новітні технології під час попередження, своєчасного виявлення, припинення та розслідування кримінальних правопорушень, викриття причин і умов, які сприяють їх вчиненню;

- відпрацювання навичок та умінь правильного застосування отриманих теоретичних та методичних знань під час вирішення конкретних ситуаційних задач;

- вивчення курсу повинно сприяти вихованню поважного ставлення до Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» як важливого засобу захисту людини, її прав, свобод і законних інтересів, інтересів суспільства і держави від злочинних посягань.

Пререквізити: навчальна дисципліна «Оперативно-розшукова діяльність» передбачає попереднє опанування знаннями та вміннями з навчальних дисциплін (та споріднених спецкурсів) «Кримінальний процес», «Криміналістика», «Кримінальне право», «Кримінологія», «Адміністративна діяльність».

Постреквізити: навчальні дисципліни для вивчення яких потрібні знання, уміння й навички, що здобувають після завершення вивчення навчальної дисципліни «Оперативно-розшукової діяльності» є «Негласні слідчі (розшукові) дії», «Розшукова робота Національної поліції України», «Теорія та практика оперативно-розшукової діяльності».

Мова навчання: українська мова.

Консультативну допомога кафедри: здобувачі вищої освіти можуть отримати консультативну допомогу у науково-педагогічних працівників кафедри оперативно-розшукової діяльності, які безпосередньо проводять заняття або у науково-педагогічних працівників кафедри, які проводять консультації, відповідно до затвердженого графіку проведення консультацій науково-педагогічними працівниками.

Онлайн: пропозиції, зауваження, запитання можна залишити письмово, відправивши їх на електронну пошту shevcuk1983@gmail.com

Пн-Пт з 9:00 до 16:00.

Структура навчальної дисципліни:

Тема 1. Правова основа, підстави та принципи оперативно-розшукової діяльності.

Історія розвитку оперативно-розшукової діяльності. Становлення теорії оперативно-розшукової діяльності як самостійної галузі наукових знань.

Поняття, основні завдання та система курсу «Оперативно-розшукової діяльності». Навчальна дисципліна «Оперативно-розшукова діяльність» та її предмет. Співвідношення оперативно-розшукової діяльності із іншими галузями права і суміжними науками.

Поняття та сутність оперативно-розшукової діяльності, її значення в боротьбі зі злочинністю.

Гласні заходи: характеристика та приклад в практичній діяльності оперативних підрозділів. Негласні заходи: характеристика та приклад в практичній діяльності оперативних підрозділів. Пошукові заходи: характеристика та приклад в практичній діяльності оперативних підрозділів. Контррозвідувальні заходи: характеристика та приклад в практичній діяльності оперативних підрозділів.

Завдання, які вирішуються в ході здійснення оперативно-розшукової діяльності. Правова основа оперативно-розшукової діяльності та її характеристика. Підстави для проведення оперативно-розшукової діяльності.

Принципи оперативно-розшукової діяльності. Загальні принципи оперативно-розшукової діяльності. Спеціальні принципи оперативно-розшукової діяльності. Принцип верховенства права в оперативно-розшуковій діяльності. Принцип дотримання прав і свобод людини і громадянина в оперативно-розшуковій діяльності. Принцип поєднання гласних і негласних заходів в оперативно-розшуковій діяльності. Принцип конспірації в оперативно-розшуковій діяльності. Принцип наступальності в оперативно-розшуковій діяльності. Принцип конфіденційності в оперативно-розшуковій діяльності.

Міжнародне співробітництво у сфері оперативно-розшукової діяльності.

Гарантії законності під час здійснення оперативно-розшукової діяльності. Строки ведення, продовження та закриття оперативно-розшукових справ.

Використання матеріалів оперативно-розшукової діяльності.

Тема 2. Підрозділи, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, їх права та обов'язки.

Загальна характеристика сил оперативно-розшукової діяльності. Поняття, характеристика оперативного працівника та вимоги, які висувуються до професійної придатності оперативного працівника оперативного підрозділу (що він повинен знати, уміти та чим володіти). Обов'язки підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність. Права підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність.

Підрозділи, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність. Підрозділи, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність в Національній

поліції України. Підрозділи кримінальної поліції Національної поліції України: їх правова основа, завдання, структура та повноваження. Підрозділи спеціальної поліції Національної поліції України: їх правова основа, завдання, структура та повноваження.

Оперативні підрозділи кримінального аналізу (Департамент кримінального аналізу): їх правова основа, завдання, структура та повноваження. Оперативні підрозділи забезпечення діяльності, пов'язаної з небезпечними матеріалами (Департамент забезпечення діяльності, пов'язаної з небезпечними матеріалами): їх правова основа, завдання, структура та повноваження. Оперативні підрозділи карного розшуку (Департамент карного розшуку): їх правова основа, завдання, структура та повноваження. Оперативні підрозділи міграційної поліції (Департамент міграційної поліції): їх правова основа, завдання, структура та повноваження. Оперативні підрозділи стратегічних розслідувань (Департамент стратегічних розслідувань): їх правова основа, завдання, структура та повноваження. Оперативні підрозділи боротьби з наркозлочинністю (Департамент боротьби з наркозлочинністю): їх правова основа, завдання, структура та повноваження. Оперативні підрозділи (Департамент кіберполіції): їх правова основа, завдання, структура та повноваження. Оперативні підрозділи внутрішньої безпеки (Департамент внутрішньої безпеки): їх правова основа, завдання, структура та повноваження.

Визначення представників громадськості та вимоги щодо залучення громадськості до виконання завдань оперативно-розшукової діяльності. Форми гласної допомоги представників громадськості оперативним підрозділам. Сприяння здійсненню оперативно-розшукової діяльності. Використання конфіденційного співробітництва, згідно статті 275 КПК України.

Поняття, загальна характеристика та класифікація негласних слідчих (розшукових) дій.

Комплекс першочергових заходів та невідкладних слідчих (розшукових) дій, у тому числі за дорученням слідчого, спрямованих на встановлення особи, яка вчинила кримінальне правопорушення, та з'ясування всіх обставин події.

Дії працівника оперативного підрозділу на місці події.

Тема 3. Соціальний та правовий захист осіб, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність та осіб, що залучаються до виконання завдань оперативно-розшукової діяльності.

Службовий час і час відпочинку поліцейських. Відпустки поліцейських. Медичне забезпечення поліцейських. Житлове забезпечення поліцейських. Пенсійне забезпечення поліцейських. Захист прав та законних інтересів працівників поліції. Фінансування і матеріально-технічне забезпечення поліції.

Соціальний і правовий захист працівників оперативних підрозділів. Фінансово-матеріальне та соціально-побутове забезпечення діяльності працівників оперативних підрозділів.

Соціальний і правовий захист осіб, які залучаються до виконання завдань оперативно-розшукової діяльності. Права підзахисних осіб, які залучаються до виконання завдань оперативно-розшукової діяльності.

Заходи забезпечення безпеки осіб, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність та осіб, що залучаються до виконання завдань оперативно-розшукової діяльності. Підстави і приводи для вжиття заходів забезпечення безпеки осіб, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність та осіб, що залучаються до виконання завдань оперативно-розшукової діяльності. Підстави для скасування заходів забезпечення безпеки осіб, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність та осіб, що залучаються до виконання завдань оперативно-розшукової діяльності. Порядок здійснення заходів забезпечення безпеки осіб, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність та осіб, що залучаються до виконання завдань оперативно-розшукової діяльності.

Система особливих заходів державного захисту працівників суду і правоохоронних органів та їх близьких родичів.

Тема 4. Контроль за оперативно-розшуковою діяльністю. Прокурорський нагляд за дотриманням законності під час здійснення оперативно-розшукової діяльності.

Поняття та форми (види) контролю в теорії оперативно-розшукової діяльності. Громадський контроль за оперативно-розшуковою діяльністю. Парламентський контроль за оперативно-розшуковою діяльністю. Судовий контроль за оперативно-розшуковою діяльністю. Відомчий контроль за оперативно-розшуковою діяльністю. Форми здійснення відомчого контролю за оперативно-розшуковою діяльністю. Поточний контроль за оперативно-розшуковою діяльністю. Подальший контроль за оперативно-розшуковою діяльністю. Форми контролю, які використовуються оперативними підрозділами під час виконання ними оперативно-службових завдань.

Об'єкт, предмет, зміст, суб'єкти та завдання прокурорського нагляду за додержанням законів під час проведення оперативно-розшукової діяльності. Форми прокурорського нагляду за додержанням законів під час проведення оперативно-розшукової діяльності та порядок їх здійснення.

Компетенція прокурора під час нагляду за додержанням законів під час проведення негласної роботи та оперативно-розшукової діяльності. Порядок та підстави отримання доступу прокурором до матеріалів оперативно-розшукової діяльності, які містять відомості, що становлять державну таємницю.

Предмет прокурорського нагляду. Питання, на які повинна відповідати прокурорська перевірка законності виконання оперативно-розшукових заходів. Основні критерії оцінки ефективності прокурорського нагляду за додержанням законів під час проведення оперативно-розшукової діяльності.

Тема 5. Загальна характеристика засобів оперативно-розшукової діяльності.

Поняття, призначення та види засобів оперативно-розшукової діяльності. Правова основа використання засобів оперативно-розшукової діяльності.

Поняття та система обліків МВС, їх використання в оперативно-розшуковій діяльності. Види адміністративних обліків та їх використання в оперативно-розшуковій діяльності. Види кримінологічних обліків та їх використання в оперативно-розшуковій діяльності. Види криміналістичних обліків та їх використання в оперативно-розшуковій діяльності. Використання обліків в розшуковій роботі.

Службово-розшукові собаки, як засіб оперативно-розшукової діяльності. Правове регулювання використання службово-розшукових собак працівниками оперативних підрозділів. Напрями використання службово-розшукових собак працівниками оперативних підрозділів. Особливості тактики застосування службово-розшукових собак працівниками оперативних підрозділів. Документальне оформлення та використання результатів застосування службово-розшукових собак.

Тема 6. Інформаційно-аналітичне та технічне забезпечення оперативно-розшукової діяльності.

Поняття, призначення, основні завдання та функціональні можливості інформаційно-телекомунікаційної системи «Інформаційний портал Національної поліції України». Порядок надання доступу до інформаційних підсистем «Інформаційного порталу Національної поліції України». Способи отримання даних (витягів) з автоматизованих інформаційних систем та обліків. Питання, які вирішуються під час використання автоматизованих інформаційних систем.

Засоби, що використовуються під час проведення негласних слідчих (розшукових) дій. Поняття, види та напрями використання ідентифікованих (помічених) засобів. Поняття, види та напрями використання несправжніх (імітаційних) засобів.

Відомості, що обліковуються в інформаційних підсистемах «Кримінальна зброя» та «Зареєстрована зброя». Відомості, що обліковуються в інформаційних підсистемах «Розшук» та «Пізнання». Відомості, що обліковуються в інформаційній підсистемі «Особа» та «Електронна розшукова справа».

Поняття та призначення спеціальної техніки. Оперативно-розшукові завдання, які вирішуються за допомогою спеціальної техніки. Принципи додержання законності під час застосування спеціальної техніки. Загальні критерії ефективності організаційно-тактичного забезпечення застосування спеціальної техніки. Ініціатори та суб'єкти застосування спеціальної техніки.

Пошукова техніка та тактика її застосування. Засоби оперативної сигналізації та тактика їх застосування.

Програмні засоби для проведення якісної ідентифікації осіб.

КРИМІНАЛІСТИКА

Предмет вивчення навчальної дисципліни є закономірності механізму кримінальних правопорушень, виникнення інформації про кримінальне правопорушення і його учасників, а також закономірності збирання, дослідження, оцінки і використання доказів і заснованих на пізнаннях цих закономірностей засобах і методах судового дослідження і запобігання кримінальним правопорушенням.

Навчальна дисципліна складається з наступних тем:

- Тема 1. Загальні положення науки криміналістики
- Тема 2. Методологічні засади криміналістики
- Тема 3. Криміналістична ідентифікація і діагностика
- Тема 4. Загальні положення криміналістичної техніки
- Тема 5. Криміналістична фотографія і відеозйомка
- Тема 6. Криміналістичне дослідження слідів (трасологія, дактилоскопія)
- Тема 7. Криміналістичне дослідження матеріалів, речовин та виробів
- Тема 8. Криміналістичне дослідження зброї, боєприпасів, вибухових речовин і пристроїв та слідів їх застосування (зброєзнавство)
- Тема 9. Криміналістичне дослідження документів (документознавство)
- Тема 10. Ідентифікація особи за ознаками зовнішності (габітоскопія)
- Тема 11. Криміналістичне дослідження звукових слідів (фоноскопія)
- Тема 12. Криміналістичне дослідження слідів запаху (одорологія)
- Тема 13. Інформаційно-довідкове забезпечення розслідування кримінальних правопорушень (криміналістична реєстрація)
- Тема 14. Загальні положення криміналістичної тактики
- Тема 15. Криміналістична версія. Організація та планування розслідування
- Тема 16. Тактика огляду
- Тема 17. Тактика обшуку
- Тема 18. Тактика допиту
- Тема 19. Тактика пред'явлення для впізнання
- Тема 20. Тактика слідчого експерименту
- Тема 21. Тактика використання спеціальних знань під час досудового розслідування
- Тема 22. Загальні положення криміналістичної методики
- Тема 23. Розслідування кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи
- Тема 24. Розслідування кримінальних правопорушень проти власності
- Тема 25. Розслідування кримінальних правопорушень проти статевої свободи і статевої недоторканості особи

Мета та завдання навчальної дисципліни.

Метою навчальної дисципліни є засвоєння здобувачами вищої освіти теоретичних положень науки криміналістики, оволодіння навичками використання криміналістичної техніки, призначення судових експертиз,

проведення слідчих (розшукових) дій у кримінальному провадженні, а також методикою розслідування окремих видів кримінальних правопорушень, підслідних слідчим підрозділам Національної поліції.

Основними завданнями навчальної дисципліни «Криміналістика» є:

- комплексний розгляд теоретичних основ науки криміналістики;
- опанування здобувачами понятійного апарату науки криміналістики;
- вивчення закономірностей, діяльності та механізму кримінального правопорушення;
- набуття вмінь використовувати вищевказані закономірності в діяльності з виявлення, фіксації, вилучення та зберігання доказів;
- ознайомлення здобувачів із сучасними методами збирання і дослідження доказів;
- оволодіння практичними навичками щодо застосування сучасних методів криміналістики в практичній діяльності з розслідування та попередження кримінальних правопорушень.

Пререквізити: «Юридична логіка», «Юридична деонтологія», «Інформаційні технології», «Теорія держави та права», «Судові та правоохоронні органи України», «Кримінальне право», «Кримінальний процес».

Постреквізити: «Оперативно-розшукова діяльність», «Кримінологія», «Досудове розслідування».

Мова навчання: українська мова.

Консультативну допомогу здобувачі вищої освіти можуть отримувати у науково-педагогічних працівників кафедри криміналістики та судової медицини або звернувшись з письмовим запитом на електронну пошту за адресами: k009@naiaiu.kiev.ua.

Структура навчальної дисципліни:

Тема 1. Загальні положення науки криміналістики

Предмет криміналістики. Розвиток наукових уявлень про предмет криміналістики. Закономірності об'єктивної дійсності, що вивчаються криміналістикою.

Функції та завдання криміналістики на сучасному етапі розвитку суспільства. Загальні, спеціальні та конкретні завдання криміналістики. Роль криміналістики у запобіганні кримінальних правопорушень.

Система криміналістики. Загальна теорія, окремі криміналістичні теорії і вчення. Мова криміналістики, її становлення і розвиток. Криміналістична техніка, тактика і методика розслідування кримінальних правопорушень.

Криміналістика у системі інших наук і її значення в забезпеченні практичної діяльності у протидії кримінальним правопорушенням. Використання положень філософії, логіки, психології, етики та інших суспільних наук у розвитку криміналістичної теорії, розробці засобів і методів слідчої діяльності. Співвідношення криміналістики і природничо-

технічних наук. Роль криміналістики в забезпеченні застосування досягнень науково-технічного прогресу в діяльності у протидії кримінальним правопорушенням. Використання криміналістичних знань, засобів і методів у інших галузях людської діяльності.

Тема 2. Методологічні засади криміналістики

Поняття та зміст методології криміналістики. Теорія відображення як методологічна основа формування криміналістичних знань і розробки прийомів та засобів роботи з доказами. Специфіка слідчого пізнання. Функції методології.

Поняття методів криміналістики, їх характеристика. Діалектичний метод пізнання. Використання загальнонаукових методів у криміналістиці. Спеціальні методи криміналістики, їх формування і система. Критерії допустимості спеціальних методів криміналістики в кримінальному судочинстві.

Узагальнення слідчої, судової і експертної практики, як джерело розробки криміналістичних засобів, прийомів і методів. Співвідношення методів криміналістики та методів практичної діяльності в розслідуванні кримінальних правопорушень.

Тема 3. Криміналістична ідентифікація і діагностика

Поняття і наукові засади криміналістичної ідентифікації, її значення у слідчій, експертній і судовій діяльності. Завдання криміналістичної ідентифікації. Ознаки криміналістичної ідентифікації.

Види та форми криміналістичної ідентифікації. Ідентифікаційні ознаки і властивості, їх класифікація. Об'єкти і суб'єкти криміналістичної ідентифікації.

Особливості ідентифікації особи в умовах воєнного стану.

Стадії криміналістичної ідентифікації. Методика ідентифікаційних досліджень. Застосування математичних і кібернетичних методів у ідентифікаційних дослідженнях.

Поняття та сутність встановлення групової належності. Об'єкти групофікації. Групофікація як самостійний метод дослідження. Встановлення групової належності як стадія ідентифікації.

Поняття і сутність криміналістичної діагностики. Наукові засади криміналістичної діагностики. Діагностичні завдання та методика їх вирішення. Форми криміналістичної діагностики. Структура процесу криміналістичної діагностики. Значення криміналістичної діагностики для розслідування кримінальних правопорушень.

Тема 4. Загальні положення криміналістичної техніки

Поняття, завдання і система криміналістичної техніки. Джерела формування та розвитку криміналістичної техніки. Завдання криміналістичної техніки. Класифікація криміналістичних засобів і методів.

Суб'єкти, принципи та правові підстави застосування криміналістичної техніки. Спеціальні технічні засоби криміналістики. Класифікація засобів криміналістичної техніки. Методи криміналістичної техніки. Класифікація техніко-криміналістичних методів.

Критерії допустимості використання технічних засобів і методів роботи з доказами у кримінальному судочинстві. Доказове значення результатів застосування криміналістичної техніки.

Тема 5. Криміналістична фотографія і відеозйомка

Поняття криміналістичної фотографії. Завдання криміналістичної фотографії. Система криміналістичної фотографії. Поняття судово-оперативної (фіксуєючої) фотографії. Типові об'єкти судово-оперативної фотографії. Поняття судово-експертної (дослідницької) фотографії. Типові об'єкти судово-експертної фотографії.

Прийоми судово-оперативної фотографії. Орієнтуєюча зйомка. Оглядєюва зйомка. Вузлєюва зйомка. Детальна зйомка. Методи судово-оперативної (фіксуєючої) фотографії. Панорамна фотозйомка. Впізнавальна (сигналетична) фотозйомка. Вимірювальна (масштабна) зйомка. Стереоскопічна зйомка. Макрозйомка. Телєзйомка. Рєюпродукційна фотозйомка.

Методи судово-дослідницької фотографії: мікрофотозйомка; порівняльна зйомка; контрастєююча зйомка; кольєороподільна зйомка; зйомка в інфрачервоних променях; зйомка в ультрафіолєтових променях; зйомка в рентгенівських променях; високошвидкісна зйомка.

Прийоми та методи криміналістичного відеозапису. Переваги відеозапису у розслідуванні кримінальних правопорушень. Використання традиційних прийєомів судово-оперативної (фіксуєючої) фотографії на місці події (орієнтуєючої, оглядєювої, вузлєювої і детальної) під час відеозапису. Зйомка декількома відеокамерами, зйомка прийєомами обходу та зйомка різноманітними планами.

Тема 6. Криміналістичне дослідження слідів (трасологія, дактилоскопія)

Поняття трасології, її система та наукові засади. Предмет трасології. Загалєне завдання трасології. Спеціальні завдання трасології.

Поняття слідів у трасології та їх класифікація. Сліди у широкому та вузькому значєннях. Механізм слідоутворєння. Елементи механізму слідоутворєння.

Поняття і характеристика слідів ніг і взуття. Класифікація слідів ніг і взуття. Одиночний слід та доріжка слідів. Вимірювання сліду босєюї ноги. Вимірювання сліду взуття. Ознаки сліду взуття. Ознаки (елементи) доріжки слідів.

Характеристика слідів знярядь злєюму і інструментів. Поняття зняряддя злєюму. Класифікація знярядь злєюму та інструментів. Поняття слідів знярядь злєюму. Класифікація слідів механічного впливу знярядь злєюму. Встановлення

факту впливу на пломбу.

Характеристика слідів транспортних засобів. Поняття та класифікація транспортних засобів. Поняття слідів транспортних засобів. Класифікація слідів транспортних засобів. Встановлення конкретного транспортного засобу за слідами шин. Способи фіксації слідів транспортних засобів.

Характеристика слідів рук людини. Значення слідів рук у криміналістиці. Будова шкіри на долонній поверхні рук людини. Властивості папілярних візерунків. Типи папілярних візерунків. Загальні і окремі ознаки папілярних візерунків.

Виявлення і фіксація слідів рук людини. Методи виявлення потожирових слідів рук: оптичні (візуальні), фізичні, хімічні та фізико-хімічні. Прийоми оптичного методу виявлення потожирових слідів рук: освітлення і огляд поверхні під певним кутом (під косопадаючим освітленням); огляд прозорих предметів на просвіт; застосування різних світлофільтрів; опромінення ультрафіолетовими і інфрачервоними променями. Обробка слідносіїв дактилоскопічними порошками. Застосування фізичних проявників.

Вилучення слідів рук людини. Копіювання слідів рук. Пакування об'єктів зі слідами рук.

Тема 7. Криміналістичне дослідження матеріалів, речовин та виробів

Загальні положення криміналістичного дослідження матеріалів, речовин та виробів як галузі криміналістичної техніки. Елементи матеріальної обстановки як джерело криміналістичної значущої інформації. Можливості криміналістичного дослідження елементів матеріальної обстановки. Поняття та класифікація мікрооб'єктів. Можливості дослідження мікрооб'єктів. Основні правила роботи з мікрооб'єктами: виявлення, фіксація, вилучення, пакування. Предмет і завдання криміналістичної експертизи матеріалів, речовин та виробів. Класифікація об'єктів експертизи матеріалів, речовин та виробів. Підготовка об'єктів для проведення експертизи матеріалів, речовин та виробів.

Загальні положення криміналістичного дослідження наркотичних засобів: предмет, об'єкти, правила роботи з наркотичними засобами.

Загальні положення криміналістичного дослідження лакофарбових матеріалів, покриттів та виробів: предмет, об'єкти, правила роботи.

Загальні положення криміналістичного дослідження паливно-мастильних матеріалів: предмет, об'єкти, правила роботи.

Загальні положення криміналістичного дослідження об'єктів біологічного походження: предмет, об'єкти, правила роботи.

Встановлення походження металевих та пластмасових об'єктів – можливих залишків артилерійських боєприпасів, ракет, в місцях ураження (руйнування) об'єктів цивільної інфраструктури.

Тема 8. Криміналістичне дослідження зброї, боєприпасів, вибухових речовин і пристроїв та слідів їх застосування (зброєзнавство)

Поняття, об'єкти і завдання судової балістики. Наукові основи судової балістики.

Вогнепальна зброя та бойові припаси: поняття, будова, класифікація. Конструктивні ознаки вогнепальної зброї.

Сліди застосування вогнепальної зброї та механізм їх утворення. Сліди від частин зброї на патронах, стріляних гільзах, кулях, клейтухах-контейнерах, шроті, картечі. Сліди пострілу на перешкодах.

Огляд вогнепальної зброї, бойових припасів та слідів їх застосування. Завдання огляду місця події, де при вчиненні кримінального правопорушення застосовувалась вогнепальна зброя. Дані що зазначаються в протоколі огляду щодо вогнепальної зброї, бойових припасів або їх елементів та слідів пострілу на перешкодах. Вилучення вогнепальної зброї, бойових припасів, їх частин та елементів, а також предметів зі слідами їх застосування.

Алгоритм виявлення, огляду та фіксації слідів на місці встановлення (спрацювання) інженерних бойових припасів (протитанкових, протипіхотних мін), саморобних вибухових пристроїв, виготовлених та встановлених в терористичних цілях.

Можливості судово-балістичної експертизи. Ідентифікаційні судово-балістичні експертизи. Неідентифікаційні судово-балістичні експертизи.

Поняття холодної зброї, її класифікація та будова. Клинка холодна зброя. Неклинкова (ударно-дробильна) холодна зброя. Комбінована холодна зброя. Метальна холодна зброя.

Особливості огляду холодної зброї та слідів її застосування. Опис холодної зброї та конструктивно схожих з нею виробів в протоколі слідчої (розшукової) дії. Упаковка холодної зброї.

Тема 9. Криміналістичне дослідження документів (документознавство)

Поняття та система криміналістичного дослідження документів. Поняття документа. Класифікація документів у криміналістиці. Криміналістичне почеркознавство (криміналістичне дослідження почерку). Криміналістичне авторознавство (криміналістична ідентифікація автора тексту). Техніко-криміналістичне дослідження документів.

Система ідентифікаційних ознак почерку. Загальні ознаки почерку. Окремі ознаки почерку.

Поняття судово-почеркознавчої експертизи. Предмет, об'єкти, завдання судово-почеркознавчої експертизи. Формулювання завдань експерту.

Поняття та сутність криміналістичного авторознавства. Завдання, які вирішують авторознавчі дослідження письмової мови. Об'єкт лінгвістичного дослідження. Вимоги до якості та обсягу порівняльних зразків. Стадії експертного авторознавчого дослідження.

Поняття техніко-криміналістичного дослідження документів. Предмет, завдання та об'єкти техніко-криміналістичного дослідження документів.

Види технічної експертизи документів. Експертиза реквізитів документів. Експертиза матеріалів документів.

Види підроблення документів та методи їх дослідження. Інтелектуальне підроблення документів. Матеріальне підроблення документів. Способи повного підроблення документів. Способи часткового підроблення документів.

Підготовка матеріалів для технічної експертизи документів. Правила поводження з документами-речовими доказами. Пакування матеріалів на експертне дослідження.

Тема 10. Ідентифікація особи за ознаками зовнішності (габітоскопія)

Поняття криміналістичної габітоскопії. Поняття, значення та наукові основи ідентифікації людини за ознаками зовнішності. Предмет габітоскопії. Поняття зовнішнього вигляду людини. Властивості зовнішнього вигляду людини. Види ідентифікації людини за ознаками зовнішності.

Поняття ознаки зовнішності. Криміналістична класифікація ознак зовнішності людини. Власні ознаки зовнішності: загальнофізичні, анатомічні, функціональні (динамічні). Особливі помітні ознаки (прикмети). Супутні ознаки зовнішності людини.

Використання ознак зовнішності людини у розслідуванні кримінальних правопорушень. Джерела одержання відомостей про ознаки зовнішності людини.

Опис зовнішності людини за методом «словесного портрета». Поняття словесного портрета. Основні правила опису ознак зовнішності за методом словесного портрета.

Можливості фотопортретної експертизи. Об'єкти фотопортретної експертизи. Види фотопортретної експертизи.

Особливості ідентифікації особи в умовах воєнного стану.

Тема 11. Криміналістичне дослідження звукових слідів (фоноскопія)

Можливості і завдання використання засобів та методів акустики у практиці протидії кримінальним правопорушенням. Наукові засади криміналістичного дослідження звукових слідів. Завдання, об'єкти та суб'єкти фоноскопичного дослідження. Суб'єкт фоноскопичних досліджень.

Ідентифікація особи за голосом (фоноскопична експертиза): сутність, коло питань, що вирішуються (включаючи діагностичні), особливості підготовки матеріалів для призначення експертизи. Етапи і методи фоноскопичного дослідження. Аудитивний аналіз голосу і мовлення. Лінгвістичний аналіз мовлення. Інструментальний акустичний аналіз фонограм.

Експертиза засобів і матеріалів звуко-відеозапису: сутність, характеристика ідентифікаційних і діагностичних питань, що вирішуються нею, підготовка матеріалів для проведення.

Оцінка результатів криміналістичного дослідження звукових слідів та їх використання у розслідуванні кримінальних правопорушень.

Тема 12. Криміналістичне дослідження слідів запаху (одорологія)

Поняття і наукові засади криміналістичної одорології. Завдання і можливості використання запахових слідів людини у розслідуванні кримінальних правопорушень. Поняття, властивості та класифікація слідів запаху.

Використання одорологічної інформації під час розслідування кримінальних правопорушень. Значення запахових слідів для розслідування кримінальних правопорушень. Засоби та методи консервації запаху людини. Застосування службово-розшукових собак для розшуку і встановлення підозрюваних.

Перспективи розвитку судової одорології. Проблеми одорологічної експертизи.

Тема 13. Інформаційно-довідкове забезпечення розслідування кримінальних правопорушень (криміналістична реєстрація)

Кримінальна реєстрація: поняття, джерела, форми накопичення інформації та види криміналістичних обліків. Поняття інформаційно-довідкового забезпечення розслідування кримінальних правопорушень. Поняття криміналістичних обліків. Джерела формування криміналістичних обліків. Форми концентрації інформації у криміналістичних обліках. Види криміналістичних обліків.

Особливості функціонування криміналістичних обліків. Рівні криміналістичних обліків Експертної служби. Призначення оперативно-пошукових колекцій. Формування оперативно-пошукових колекцій. Призначення інформаційно-довідкових колекцій. Формування інформаційно-довідкових колекцій.

Допоміжні інформаційні системи, що використовуються правоохоронними органами.

Тема 14. Загальні положення криміналістичної тактики

Предмет, завдання, джерела та засоби криміналістичної тактики. Структура криміналістичної тактики. Роль криміналістичної тактики в розслідуванні і попередженні кримінальних правопорушень.

Тактика слідчих (розшукових) дій. Поняття та класифікація слідчих (розшукових) дій. Стадії слідчих (розшукових) дій.

Поняття та сутність тактичних прийомів, тактичних комбінацій, тактичних операцій. Вимоги до тактичних прийомів. Джерела тактичних прийомів. Класифікація тактичних прийомів. Основні види тактичних комбінацій.

Поняття та зміст слідчої ситуації, тактичного рішення слідчого, тактичного ризику. Чинники, що впливають на формування слідчої ситуації.

Класифікація слідчих ситуацій. Процес прийняття тактичного рішення. Умови, що визначають прийняття і реалізацію тактичних рішень.

Тема 15. Криміналістична версія. Організація та планування розслідування

Поняття, значення і сутність криміналістичної версії, класифікація криміналістичних версій. Вимоги до криміналістичної версії.

Стадії, методи побудови та перевірки версій. Отримання вихідної інформації. Формування версій. Перевірка криміналістичних версій.

Зміст організації розслідування, його принципи та рівні реалізації. Завдання організації розслідування кримінальних правопорушень.

Зміст планування розслідування, вимоги до різних видів планів. Завдання планування розслідування. Принципи планування розслідування. Рівні планування розслідування. Допоміжні документи, які полегшують планування і облік проведеної роботи.

Тема 16. Тактика огляду

Поняття, завдання та принципи огляду.

Види огляду, їх характеристика. Огляд місця події. Огляд місцевості, приміщення, речей і документів. Огляд житла чи іншого володіння особи. Огляд трупа. Огляд тіла живої людини (освідування особи). Огляд інших об'єктів, що визначаються у криміналістичних джерелах.

Загальні засади проведення огляду. Фактична підстава проведення огляду. Правова підстава проведення огляду. Проведення огляду у нічний час.

Огляд місця події. Етапи, стадії та методи огляду місця події. Підготовчий етап огляду місця події. Робочий етап огляду місця події. Заключний етап огляду місця події.

Фіксація ходу і результатів огляду. Тактичні правила складання описової частини протоколу огляду. Додатки до протоколу огляду.

Особливості огляду трупа. Участь судового медика при огляді трупа. Значення і використання даних огляду трупа для встановлення особи загиблого та з'ясування інших обставин розслідуваного кримінального провадження. Ексгумація трупа.

Мета і правила огляду речей та документів. Особливості проведення огляду документів. Правила вилучення документів під час огляду.

Питання, що вирішуються при огляді приміщень і ділянок місцевості.

Поняття та сутність освідування. Мета і правила освідування. Умови допустимості проведення освідування.

Організаційно-тактичні аспекти проведення огляду при особливому режимі досудового розслідування.

Тема 17. Тактика обшуку

Поняття, завдання, види обшуку. Мета проведення обшуку. Правові та фактичні підстави проведення обшуку.

Підготовка до проведення обшуку. План проведення обшуку. Об'єкти пошуку. Об'єкти обшуку. Час проведення обшуку. Учасники обшуку. Технічні засоби пошуку.

Етапи та тактичні особливості проведення обшуку. Попередній етап. Оглядовий етап. Детальний етап. Тактичні прийоми обшуку. Психологічні та етичні засади проведення обшуку.

Особливості тактики обшуку в приміщенні і на місцевості. Види тайників і прийоми їх виявлення. Особистий обшук.

Фіксація результатів обшуку. Застосування фотозйомки та відеозапису під час обшуку.

Організаційно-тактичні аспекти проведення обшуку при особливому режимі досудового розслідування.

Тема 18. Тактика допиту

Поняття, сутність, значення, види та принципи допиту. Предмет допиту. Первинний і додатковий допит. Активність і наступальність допиту. Поняття і межі допустимості психологічного впливу на допитуваного. Етика допиту.

Поняття, сутність та завдання одночасного допиту двох чи більше вже допитаних осіб.

Підготовка до допиту. Збирання вихідних даних. Тактичне забезпечення допиту. Вибір часу і місця допиту. Визначення способу виклику на допит. Технічне забезпечення допиту. План допиту.

Загальні положення тактики допиту. Стадії робочого етапу допиту. Встановлення психологічного контакту. Прийоми встановлення психологічного контакту з допитуваним. Вільна розповідь. Постановка запитань. Ознайомлення допитуваного з протоколом і записом показань. Вибір тактики допиту.

Фіксація ходу та результатів допиту. Протокол допиту. Фіксація допиту за допомогою технічних засобів.

Тактика допиту постраждалих внаслідок воєнних кримінальних правопорушень.

Тема 19. Тактика пред'явлення для впізнання

Поняття, мета, сутність та види пред'явлення для впізнання. Впізнання об'єкта в умовах безпосереднього візуального та аудіоспостереження. Впізнання особи в умовах поза візуального та аудіоспостереження. Впізнання особи за фотознімками, матеріалами відеозапису. Проведення впізнання у режимі відеоконференції при трансляції з іншого приміщення. Впізнання об'єкта за зовнішніми ознаками. Впізнання особи за голосом. Впізнання особи за ходою.

Підстави та умови пред'явлення для впізнання.

Підготовка до пред'явлення для впізнання. Попередній допит суб'єкта впізнання. Підбір об'єктів, серед яких необхідно провести впізнання. Визначення місця і умов пред'явлення для впізнання. Визначення кола та

процесуального статусу учасників пред'явлення для впізнання. Науково-технічні засоби, що використовуються під час проведення впізнання.

Особливості організації робочого етапу окремих видів пред'явлення для впізнання. Впізнання особи. Пред'явлення трупа для впізнання. Пред'явлення речей для впізнання.

Особливості організації та проведення пред'явлення для впізнання в умовах воєнного стану.

Фіксація ходу та результатів пред'явлення для впізнання. Додатки до протоколу впізнання.

Тема 20. Тактика слідчого експерименту

Поняття, зміст та мета слідчого експерименту. Умови проведення слідчого експерименту. Учасники слідчого експерименту. Повторний експеримент. Додатковий експеримент.

Підготовка до слідчого експерименту. Визначення мети, виду і конкретних завдань слідчого експерименту. Повторний допит особи, показання якої будуть перевірятися. Визначення змісту та умов проведення експерименту. Забезпечення кримінальної процесуальної можливості проведення слідчого експерименту. Визначення кола осіб учасників експерименту. Визначення та підготовка необхідних техніко-криміналістичних та спеціальних засобів, транспорту для проведення слідчого експерименту.

Види слідчого експерименту та загальні тактичні положення його проведення.

Фіксація ходу і результатів слідчого експерименту. Фіксація слідчого експерименту за допомогою фотозйомки, відеозйомки, звукозапису.

Тема 21. Тактика використання спеціальних знань під час досудового розслідування

Поняття судової експертизи. Підготовка до проведення експертизи. Визначення виду, мети і об'єму дослідження. Формулювання експертного завдання. Особливості призначення додаткової, повторної, комісійної і комплексної експертиз. Вибір експерта (експертного закладу). Особливості проведення експертизи поза експертним закладом. Оцінка висновку експерта та використання отриманих даних у розслідуванні та запобіганні кримінальних правопорушень.

Поняття та види зразків для порівняльного дослідження. Умови вилучення зразків та зберігання. Критерії їх допустимості. Примусове отримання зразків. Процесуальне оформлення вилучення зразків. Особливості вилучення зразків.

Типові криміналістичні експертизи, що призначаються при розслідуванні воєнних злочинів під час вторгнення рф в Україну.

Тема 22. Загальні положення криміналістичної методики

Поняття та сутність криміналістичної методики. Криміналістична методика як розділ науки. Принципи криміналістичної методики. Джерела формування й розвитку криміналістичної методики.

Класифікація та структура окремих методик розслідування кримінальних правопорушень. Етапи розслідування та їх характеристика.

Поняття та зміст криміналістичної характеристики кримінальних правопорушень. Практична значущість криміналістичної характеристики кримінальних правопорушень. Виявлення кореляційних зв'язків елементів криміналістичної характеристики певного виду кримінальних правопорушень як умова її інформаційного і методичного значення для розслідування кримінальних правопорушень.

Тема 23. Розслідування кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи

Криміналістична характеристика вбивств та заподіяння тілесних ушкоджень. Спосіб учинення. Спосіб приховування. Час та місце вчинення. Типова «слідова картина». Особа злочинця. Особа потерпілого.

Початковий етап розслідування вбивств та заподіяння тілесних ушкоджень. Завдання розслідування. Типові слідчі ситуації початкового етапу розслідування. Система першочергових слідчих (розшукових) дій та інших заходів. Типові версії під час розслідування вбивств та заподіяння тілесних ушкоджень.

Проведення окремих слідчих (розшукових) дій під час розслідування вбивств та заподіяння тілесних ушкоджень. Огляд місця події і трупа. Допит свідків та потерпілих. Допит підозрюваних. Призначення судових експертиз.

Тема 24. Розслідування кримінальних правопорушень проти власності

Криміналістична характеристика крадіжок, грабежів та розбоїв. Спосіб учинення. Типова «слідова картина». Особа злочинця. Особа потерпілого. Типовий час учинення.

Початковий етап розслідування крадіжок, грабежів та розбоїв. Завдання розслідування. Типові слідчі ситуації початкового етапу розслідування. Система першочергових слідчих (розшукових) дій та інших заходів. Типові версії під час розслідування крадіжок, грабежів та розбоїв.

Проведення окремих слідчих (розшукових) дій під час розслідування крадіжок, грабежів та розбоїв. Огляд місця події. Допит потерпілих. Допит підозрюваних. Призначення судових експертиз.

Тема 25. Розслідування кримінальних правопорушень проти статевої свободи і статевої недоторканості особи

Криміналістична характеристика зґвалтувань. Спосіб учинення зґвалтування. Місце вчинення зґвалтування. Типова «слідова картина». Особа злочинця. Особа потерпілого.

Початковий етап розслідування зґвалтувань. Завдання розслідування. Типові слідчі ситуації початкового етапу розслідування. Система першочергових слідчих (розшукових) дій та інших заходів. Типові версії під час розслідування зґвалтування.

Проведення окремих слідчих (розшукових) дій під час розслідування зґвалтувань. Огляд місця події. Допит потерпілих. Допит підозрюваних. Призначення судових експертиз.

2. ВИМОГИ ЩОДО РІВНЯ СФОРМОВАНOSTІ ЗНАНЬ, УМІНЬ ТА НАВИЧОК ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬО-КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ ХАРАКТЕРИСТИКИ

У результаті вивчення навчальної **«Кримінальний процес»** здобувачі вищої освіти повинні оволодіти програмними компетентностями (інтегральні, загальні, фахові) відповідно до освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти та *знати*:

- теорію кримінального процесу;
- кримінальне процесуальне законодавство та практику його застосування органами розслідування, прокуратури та судом;
- фактори, що визначають та впливають на діяльність органів досудового розслідування;
- засоби кримінального процесуального регулювання діяльності органів досудового розслідування, прокуратури та суду;
- теорію прийняття процесуальних рішень, їх структуру, системні якості і функціональне призначення в діяльності слідчого, дізнавача з розслідування кримінальних правопорушень.

Вміти:

- застосовувати сучасні методи дослідження і аналіз проблемних питань, що виникають під час кримінального провадження;
- правильно тлумачити та аналізувати норми кримінального процесуального законодавства та інші нормативно-правові акти, що регулюють відносини у сфері судочинства, діяльність органів досудового розслідування і прокуратури;
- розмежовувати стадії кримінального провадження та знати їхні особливості,
- всебічно і повно аналізувати завдання кримінального процесуального законодавства;
- орієнтуватися в судовій практиці з кримінальних проваджень;
- аналізувати та застосовувати знання теоретичних питань для виконання практичних завдань;
- обґрунтовувати та обстоювати свою правову позицію;
- складати процесуальні акти у кримінальному провадженні;
- самостійно поглиблювати свої знання, правильно визначати, обґрунтовувати і відстоювати свою правову позицію;
- використовувати навички творчого мислення та самоудосконалювати власний професійний рівень;

У результаті вивчення даної навчальної дисципліни **«Оперативно-розшукова діяльність»** здобувачі вищої освіти повинні *знати*:

- історію і перспективи розвитку, об'єкт і предмет теорії оперативно-розшукової діяльності;
- поняття, сутність, правову основу, завдання, принципи та підстави оперативно-розшукової діяльності;
- підстави, порядок та строки ведення, поновлення, продовження та закриття оперативно-розшукових справ;
- особливості проведення розшукової роботи;

- сили оперативно-розшукової діяльності та їх загальну характеристику;

- підрозділи, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність, їх права та обов'язки;

- правову основу, завдання, структуру та повноваження підрозділів кримінальної поліції;

- поняття, нормативно-правове регулювання та класифікацію негласних слідчих (розшукових) дій;

- комплекс першочергових заходів та невідкладних слідчих (розшукових) дій, у тому числі за дорученням слідчого, спрямованих на встановлення особи, яка вчинила кримінальне правопорушення, та з'ясування всіх обставин події;

- дії працівника оперативного підрозділу на місці події;

- особливості та нормативно-правове регулювання соціального та правового захисту працівників оперативних підрозділів та осіб, що залучаються виконання завдань оперативно-розшукової діяльності, їх права;

- заходи забезпечення безпеки осіб, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність та осіб, що залучаються до виконання завдань оперативно-розшукової діяльності та їх нормативно-правове регулювання;

- систему особливих заходів державного захисту працівників суду і правоохоронних органів та їх близьких родичів;

- поняття і форми (види) контролю за оперативно-розшуковою діяльністю та повноваження керівника під час відомчого контролю за оперативно-розшуковою діяльністю;

- об'єкт, предмет, зміст, суб'єкти, завдання та форми прокурорського нагляду за додержанням законів під час проведення оперативно-розшукової діяльності та компетенцію прокурора під час нагляду за додержанням законів під час проведення негласної роботи та оперативно-розшукової діяльності;

- поняття, призначення та види засобів оперативно-розшукової діяльності;

- систему обліків Національної поліції, їх використання в оперативно-розшуковій діяльності;

- поняття, призначення, основні завдання, види інформаційно-телекомунікаційної системи «Інформаційний портал Національної поліції України» та способи отримання даних (витягів) з автоматизованих інформаційних систем;

- правове регулювання, напрями та особливості тактики застосування службово-розшукових собак;

- організаційні основи розшуку безвісно зниклих осіб та дітей на тимчасово окупованих територіях;

- засоби і заходи якісного розслідування, документування та оперативного супроводження військових злочинів.

уміти:

- вивчати, аналізувати та оцінювати оперативну обстановку (оперативно-розшукову ситуацію), що складається на території

обслуговування, і відповідно до цього здійснювати поточне і перспективне планування роботи;

- давати кримінально-правову кваліфікацію дій злочинців, згідно з Кримінальним кодексом України;

- висовувати версії, щодо причетності осіб до вчиненого кримінального правопорушення та обґрунтовувати їх;

- приймати правильне рішення при виявленні злочинів та осіб, що їх вчинили, здійснювати невідкладні першочергові заходи та невідкладні слідчі (розшукові) дії на місці події вчиненого кримінального правопорушення;

- планувати подальші негласні слідчі (розшукові) дії;

- виявляти злочинців під час здійснення оперативно-розшукової діяльності;

- використовувати обліки підрозділів Національної поліції України, інших державних і громадських установ у боротьбі з правопорушеннями і злочинністю;

- отримувати дані (витяги) з автоматизованих інформаційних систем;

- документально оформлювати здійснення негласних слідчих (розшукових) дій;

- творчо використовувати набутті теоретичні знання в практичній діяльності.

набути навички:

- здатність правильно приймати рішення та розв'язувати проблеми у оперативно-розшуковій діяльності;

- зрозуміло формулювати думки (повідомлення, доповідні записки);

- здійснювати підготовку рефератів та наукових доповідей;

- здатність правильно відбирати та аналізувати наукові джерела;

- здійснювати власні дослідження з проблем, що входить до предмету начальної дисципліни «Оперативно-розшукова діяльність»;

- формувати правові висновки, пропозиції, рекомендації;

- реалізовувати оптимальні неупереджені рішення;

- надавати правильну кваліфіковану оцінку під час здійснення оперативно-розшукової діяльності;

- розмежувати підрозділи правоохоронних органів, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність та підрозділи Національної поліції України;

- відповідно до закону захищати права осіб, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність та осіб, що залучаються до виконання завдань ОРД;

- правильно визначити межі контролю за оперативно-розшуковою діяльністю та межі прокурорського нагляду за дотриманням законності під час здійснення оперативно-розшукової діяльності;

- правильно користуватися програмними засобами для проведення якісної ідентифікації осіб.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Криміналістика» здобувачі вищої освіти повинні *знати*:

- предмет криміналістики, місце криміналістики в системі юридичних наук;
- систему криміналістики, характеристику складових елементів системи криміналістики;
- закономірності об'єктивної дійсності, що вивчаються криміналістикою;
- завдання криміналістики на сучасному етапі розвитку суспільства;
- поняття, сутність та класифікацію методів криміналістики, критерії допустимості спеціальних методів криміналістики в кримінальному судочинстві;
- поняття криміналістичної ідентифікації, її значення у слідчій, експертній і судовій діяльності, наукові засади криміналістичної ідентифікації;
- поняття та класифікацію ідентифікаційних ознак, вимоги до них;
- поняття і сутність ідентифікаційного поля та ідентифікаційного періоду;
- види та форми криміналістичної ідентифікації, об'єкти і суб'єкти криміналістичної ідентифікації;
- поняття, сутність і наукові засади криміналістичної діагностики;
- поняття, завдання та джерела криміналістичної техніки, правові, організаційні, етичні і тактичні засади використання техніко-криміналістичних засобів;
- особливості застосування судової фотографії для фіксації окремих об'єктів: місця події, трупа, речових доказів, живих осіб;
- особливості застосування судового відеозапису, його види, методи, прийоми і засоби;
- предмет, систему і завдання трасології, наукові засади трасології;
- види та характеристику слідів людини, транспортних засобів, знарядь злочину і інструментів;
- поняття судової балістики, її наукові засади, види та характеристику об'єктів балістичного дослідження;
- поняття, види та наукові засади криміналістичного дослідження документів;
- поняття письма, письмової мови та почерку, ознаки письмової мови і почерку, їх класифікацію та ідентифікаційне значення;
- види підробки документів, ознаки зміни тексту документу та способи їх виявлення;
- правила поводження з предметами та документами, що є речовими доказами;
- метод словесного портрету, загальні вимоги та методика його складання;
- поняття, завдання, значення і види використання спеціальних знань у кримінальному судочинстві;
- поняття, сутність та види судових експертиз, систему судово-експертних закладів України;

- поняття і види зразків для порівняльного дослідження, вимоги до них, правила і тактика отримання зразків;
- поняття криміналістичної тактики, її систему та завдання, взаємозв'язок криміналістичної тактики з криміналістичною технікою і методикою;
- поняття та класифікацію криміналістичних версій, етапи їх побудови та перевірки;
- поняття і сутність планування розслідування, принципи планування розслідування, особливості окремих видів планування розслідування;
- поняття, сутність і види тактичних операцій (комбінацій), їх значення і використання у розкритті та розслідуванні кримінальних правопорушень;
- поняття та сутність тактичного рішення слідчого, умови, що визначають прийняття і реалізацію тактичних рішень;
- поняття, сутність та види слідчих ситуацій, компоненти слідчих ситуацій;
- тактичні особливості проведення окремих слідчих (розшукових) дій;
- поняття, сутність і завдання криміналістичної методики, принципи та джерела криміналістичної методики;
- структуру видової методики розслідування кримінальних правопорушень;
- поняття, сутність та елементи криміналістичної характеристики кримінальних правопорушень;
- поняття, принципи та форми взаємодії слідчих і оперативних підрозділів;
- особливості розслідування окремих видів кримінальних правопорушень.

Вміти:

- аналізувати і оцінювати первинну інформацію, яка містить ознаки кримінального правопорушення;
- використовувати техніко-криміналістичні засоби для виявлення, фіксації та вилучення слідів, інших речових доказів, фіксації ходу та результатів слідчих (розшукових) дій;
- кваліфіковано готувати і призначати різні види криміналістичних та інших експертиз;
- використовувати при розслідуванні кримінальних правопорушень дані криміналістичних обліків;
- формулювати версії і визначати напрямки розслідування кримінальних правопорушень, планувати проведення слідчих (розшукових) дій;
- тактично кваліфіковано проводити слідчі (розшукові) дії;
- ефективно взаємодіяти з правоохоронними органами при розслідуванні кримінальних правопорушень;
- оцінювати слідчі ситуації та приймати оптимальні тактичні рішення при розслідуванні окремих видів кримінальних правопорушень;

– приймати рішення, спрямовані на попередження кримінальних правопорушень за матеріалами розслідування конкретного кримінального провадження.

3. МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ АТЕСТАЦІЇ

Атестація – це встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти після завершення навчання фахівців за ступенем вищої освіти бакалавра за спеціальністю «Правоохоронна діяльність» (262) галузі знань «Цивільна безпека» (26).

Атестація здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра Національної академії внутрішніх справ (далі-Академія) здійснюється відповідно до Законів України «Про вищу освіту» та «Про освіту», стандартів вищої освіти, інших нормативних актів України з питань освіти, Статуту Національної академії внутрішніх справ.

Атестація здобувачів вищої освіти в Академії проводиться за акредитованими спеціальностями та завершується врученням документів про вищу освіту. Детальний опис та проведення атестації прописано у «Положенні про екзаменаційну комісію в Національній академії внутрішніх справ».

До проходження атестації допускаються здобувачі вищої освіти, які виконали всі вимоги навчального плану.

У випадку неявки здобувача вищої освіти на засідання екзаменаційної комісії з поважних причин, підтверджених відповідними документами, для складання однієї навчальної дисципліни за рішенням Голови екзаменаційної комісії, атестація може бути перенесена на іншу дату, але в межах затвердженого розкладу роботи екзаменаційної комісії.

Тривалість атестації не повинна перевищувати 6 академічних годин на день для однієї групи.

Кількість екзаменаційних білетів для усного екзамену перевищує кількість осіб, що навчаються у навчальній групі не менше, ніж на 5.

За структурою екзаменаційний білет містить два питання теоретичних – почергово на вибір із кожної навчальної дисципліни, яка винесена на атестацію, а також третє – практичне (ситуативне) завдання.

Результати атестації оцінюються з урахуванням відповідей на теоретичні питання а також виконання практичного завдання, шляхом демонстрації здобувачами ступеня вищої освіти практичних вмінь та навичок під час проходження «поліцейського квесту».

Під час складання атестації здобувач вищої освіти представляється членам комісії, самостійно бере білет, спеціальний аркуш усної відповіді та готується до відповіді. Час для підготовки – до 20 хвилин. На спеціальному аркуші усної відповіді здобувачу вищої освіти необхідно написати прізвище та ініціали здобувача вищої освіти, який проходить атестацію, номер білету, відповіді на питання та після завершення написання відповіді поставити особистий підпис. Після підготовки здобувач вищої освіти в усній формі дає відповіді на теоретичні питання, що містяться в білеті. По завершенню відповіді на теоретичні питання спеціальний аркуш усної відповіді із записами передається секретарю екзаменаційної комісії.

Обов'язковою складовою оцінювання знань та практичних навичок здобувачів вищої освіти є проходження «поліцейського квесту» на навчально-тренувальному комплексі (полігоні) Академії. Головною метою «поліцейського квесту» є комплексна перевірка здобутих під час навчання теоретичних знань, а також їхнього уміння використовувати їх у майбутній професійній діяльності завдяки практичним навичкам, здобутим під час навчання в умовах максимально наближених до повсякденної професійної діяльності.

Проведення «поліцейського квесту» полягає в послідовному виконанні здобувачами вищої освіти заздалегідь підготовлених завдань в умовах максимально наближених до практичної роботи щодо розслідування кримінальних правопорушень, порядку взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України; проведення слідчих (розшукових) дій та інших процесуальних дій; складання кримінальних процесуальних документів та прийняття рішень відповідно до висунутих версій тощо.

Під час проведення «поліцейського квесту» здобувачі вищої освіти зобов'язані продемонструвати вміння: аналізувати та оцінювати інформацію, що міститься в заявах, повідомленнях про вчинене кримінальне правопорушення; правильно застосовувати норми законодавства України, що регулюють порядок здійснення досудового розслідування та забезпечення прав, свобод і законних інтересів учасників кримінального провадження; самостійно приймати процесуальні рішення, проводити слідчі (розшукові) дії або інші процесуальні дії під час досудового розслідування; забезпечувати взаємодію слідчого, дізнавача з оперативними та іншими підрозділами Національної поліції України; складати кримінальні процесуальні документи; використовувати практичні навички, здобуті під час навчання; застосувати креативне мислення в умовах змодельованих ситуацій.

Проходження здобувачами вищої освіти «поліцейського квесту» дозволяє здійснити перевірку, узагальнення, систематизацію знань, умінь та навичок, і в такий спосіб забезпечує їх якісну практичну професійну підготовку.

«Поліцейський квест» відбувається в межах визначених етапів (частин):

- підготовчий;
- основний;
- заключний етап.

На *підготовчому етапі* комісія розподіляє навчальну групу на декілька підгруп, які отримують заздалегідь підготовлені ситуативні завдання. Відповідно до зазначених завдань здобувачам вищої освіти необхідно проаналізувати та оцінити змодельовану ситуацію, чітко визначити норми законодавства України, які можуть бути застосовані, коло учасників та процесуальний порядок виконання поставлених завдань.

Основний етап. Після отримання ситуативного завдання підгрупа в умовах навчально-тренувального комплексу (полігону) Академії відповідно

до визначеного процесуального статусу та виду кримінального правопорушення, демонструють свої вміння самостійно приймати рішення.

Під час проведення основного етапу члени комісії можуть задавати питання його учасникам.

Заключний етап включає в себе оцінювання членами комісії результатів проходження здобувачами вищої освіти «поліцейського квесту».

Заключним етапом атестації є підведення підсумку, шляхом оцінювання членами комісії відповідей на два теоретичних питання та демонстрації практичних умінь та навичків під час виконання практичного завдання.

Оцінку за відповіді на питання білету виставляє кожен член комісії.

Підсумкова оцінка атестації визначається як середня з оцінок за кожен вид екзаменаційних завдань (якщо інше не визначене програмою екзамену).

Рішення екзаменаційної комісії про оцінку знань, виявлених при складанні екзамену приймається на закритому засіданні комісії, відкритим голосуванням більшістю голосів членів комісії, які брали участь в її засіданні. За однакової кількості голосів голос Голови екзаменаційної комісії є вирішальним.

Якщо відповідь здобувача вищої освіти на екзамені не відповідає вимогам рівня атестації екзаменаційна комісія ухвалює рішення про те, що здобувач не пройшов атестацію і у протоколі засідання екзаменаційної комісії йому проставляється оцінка «незадовільно» (0-59 балів (FX, F)).

У випадку, якщо здобувач не з'явився на засідання екзаменаційної комісії для складання атестації, у протоколі зазначається, що він «неатестований у зв'язку із неприбуттям» на засіданні.

Результати атестації здобувачів вищої освіти оголошуються Головою екзаменаційної комісії. Присутність здобувачів на оголошенні результатів атестації є обов'язковою.

Здобувачі вищої освіти, які запізнилися на атестацію письмово звертаються до Голови екзаменаційної комісії про можливість складання атестації у день атестації чи наступного дня (за умови роботи цієї ж комісії) до пишуть. Рішення про можливість складання екзамену приймається Головою.

Отримання здобувачем вищої освіти незадовільної оцінки не позбавляє його права продовжувати складання екзаменів з інших дисциплін.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Екзаменаційні білети охоплюють зміст програм навчальних дисциплін «Кримінальне право», «Кримінальний процес» та «Криміналістика», що забезпечує можливість перевірки всіх рівнів компетентностей здобувачів вищої освіти під час проведення комплексного екзамену.

Теоретичні питання забезпечують виявлення фундаментальності, міждисциплінарності отриманих знань, рівень оволодіння основними поняттями, уміння використовувати категоріальний апарат, глибину розуміння проблеми. Практичне завдання (задача) забезпечує виявлення уміння вирішувати типові завдання, що можуть виникати під час професійної діяльності, здатність логічно пояснювати і аргументовано доводити власну точку зору, можливості аналітичного міркування, вміння робити порівняння та висновки.

Індивідуальна оцінка здобувача вищої освіти виводиться із оцінок за кожне питання білету і визначається з урахуванням повноти розкриття питання, логіки викладення, культури мови, вміння доводити думку та відстоювати власні позиції, впевненості та переконливості, аналітичного міркування, вміння робити порівняння та висновки.

За структурою екзаменаційний білет містить теоретичну частину (оцінювання знань - до 75 % балів) і практичну частину (оцінювання розуміння, здатностей, умінь тощо - до 25 % балів).

Оцінка за виконання ситуативного завдання здобувачами вищої освіти здійснюється за наступними критеріями:

- вміння аналізувати та оцінювати інформацію про кримінальне правопорушення;
- здатність правильно приймати процесуальні рішення та застосовувати норми законодавства;
- вміння впевнено продемонструвати алгоритм дій;
- наявність достатніх навичок складання процесуальних документів.

Особиста оцінка за кожне питання білету визначаються оцінками «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» у відповідності з «Положенням про організацію освітнього процесу в Національній академії внутрішніх справ» та оголошуються в день їх проведення після оформлення протоколу засідання екзаменаційної комісії.

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти

<i>Рівень компетентності та критерії оцінювання</i>	<i>Кількість набраних балів</i>	<i>Оцінка за шкалою ECTS</i>	<i>Оцінка за національною шкалою</i>
<i>Високий (творчий):</i> Здобувач вищої освіти під час атестації виявив глибокі знання навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що	90-100	A	відмінно

<p>міститься в основних та додаткових рекомендованих нормативних та доктринальних джерелах, вміння аналізувати явища, які вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку, чітко, лаконічно, логічно послідовно дав відповіді на поставлені питання, вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач та аналізувати достовірність одержаних результатів, допускаючи деякі неточності.</p>			
<p><i>Достатній (конструктивно-варіативний):</i> Здобувач вищої освіти під час атестації виявив міцні знання навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних рекомендованих нормативних та доктринальних джерелах, аргументовано дав відповіді на поставлені питання, вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач, допускаючи неточності і несуттєві помилки.</p>	85-89	В	добре
<p><i>Достатній (конструктивний):</i> Здобувач вищої освіти під час атестації виявив достатні знання навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних рекомендованих нормативних та доктринальних джерелах, дав відповіді на поставлені питання, які, однак, містять певні (неістотні) неточності, достатні вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.</p>	75-84	С	добре
<p><i>Середній (репродуктивний):</i> Здобувач вищої освіти під час атестації виявив посередні знання</p>	66-4	D	незадовільно

<p>значної частини навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних рекомендованих нормативних та доктринальних джерелах, дав мало аргументовані відповіді на поставлені питання, які містять істотні неточності, слабкі вміння застосовувати теоретичні положення при розв'язуванні практичних задач.</p>			
<p><i>Достатній (репродуктивний):</i> Здобувач вищої освіти під час атестації виявив слабкі знання навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних рекомендованих нормативних та доктринальних джерелах, дав неточні або мало аргументовані відповіді на поставлені питання, з порушенням послідовності викладення, слабкі вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач, допускаючи суттєві помилки.</p>	60-65	E	задовільно
<p><i>Низький (рецептивно-продуктивний):</i> Здобувач вищої освіти під час атестації виявив незнання значної частини навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних рекомендованих нормативних та доктринальних джерелах, допустив істотні помилки у відповідях на поставлені питання, виявив невміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач (здобувач вищої освіти має право на повторний підсумковий контроль).</p>	35-59	Fx	незадовільно
<p><i>Низький (непродуктивний):</i> Здобувач вищої освіти під час</p>	1-34	F	незадовільно

<p>атестації виявив незнання значної частини навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних рекомендованих нормативних та доктринальних джерелах, допустив істотні помилки у відповідях на поставлені питання, виявив невміння орієнтуватися під час розв'язання практичних задач, незнання основних фундаментальних положень (здобувач вищої освіти обов'язково повинен повторно вивчити навчальну дисципліну).</p>			
---	--	--	--

5. ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ, ЩО ВИНОСЯТЬСЯ НА АТЕСТАЦІЮ

КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС

1. Кримінальне процесуальне право і його місце в системі інших галузей права.
2. Поняття, завдання та загальна характеристика стадій кримінального процесу.
3. Джерела кримінального процесуального права України.
4. Поняття кримінального процесуального закону та його значення.
5. Чинність кримінального процесуального закону у просторі, часі і щодо осіб.
6. Поняття, значення та система засад кримінального провадження.
7. Забезпечення права на свободу та особисту недоторканність.
8. Недоторканність житла чи іншого володіння особи.
9. Презумпція невинуватості.
10. Забезпечення права на захист.
11. Гласність і відкритість судового провадження та його повного фіксування технічними засобами судового засідання і процесуальних дій.
12. Суд, суддя та слідчий суддя в кримінальному процесі.
13. Прокурор у кримінальному процесі та його процесуальне становище у різних стадіях кримінального процесу.
14. Органи досудового розслідування та їх компетенція.
15. Підозрюваний та обвинувачений їх права та обов'язки.
16. Потерпілий як учасник кримінального процесу.
17. Захисник і його процесуальне становище.
18. Представники потерпілого, їх права та обов'язки.
19. Законні представники потерпілого, їх права та обов'язки.
20. Представник юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження.
21. Експерт і спеціаліст у кримінальному провадженні, відмінність в їхньому процесуальному становищі.
22. Свідок, його права та обов'язки. Особи, які не можуть бути допитані як свідки.
23. Елементи кримінально-процесуального доказування.
24. Предмет, межі і суб'єкти доказування у кримінальному провадженні.
25. Поняття доказів, та їх класифікація.
26. Належність, достовірність, достатність і допустимість доказів.
27. Показання свідків і потерпілих.
28. Речові докази, строки і порядок їх зберігання.
29. Документи, як джерела доказів.
30. Висновок експерта і його доказове значення.
31. Підстави і порядок пред'явлення цивільного позову.

32. Поняття, значення, види і правила обчислення процесуальних строків.
33. Процесуальні витрати, їх поняття, види і значення.
34. Поняття заходів забезпечення кримінального провадження та їх види.
35. Виклик слідчим, прокурором, судовий виклик і привід.
36. Порядок вирішення питання про накладення грошового стягнення.
37. Тимчасове обмеження у користуванні спеціальним правом, порядок та строки тимчасового обмеження у користуванні спеціальним правом.
38. Відсторонення від посади: порядок застосування та строки.
39. Тимчасовий доступ до речей і документів.
40. Тимчасове вилучення майна: підстави та процесуальний порядок проведення.
41. Арешт майна. Підстави для арешту майна. Мета арешту майна. Клопотання про арешт майна та його розгляд.
42. Особисте зобов'язання.
43. Особиста порука.
44. Домашній арешт.
45. Застава, визначення її розміру та порядок внесення.
46. Застосування електронних засобів контролю.
47. Тримання під вартою як запобіжний захід. Підстави та процесуальний порядок тримання особи під вартою.
48. Затримання особи без ухвали слідчого судді, суду. Строки затримання.
49. Дізнання і досудове слідство, як форми досудового розслідування.
50. Особливості розслідування кримінальних проступків.
51. Початок та місце провадження досудового розслідування.
52. Строки дізнання і досудового слідства, порядок їх продовження.
53. Особливості спеціального досудового розслідування кримінальних правопорушень.
54. Розгляд клопотань під час досудового розслідування.
55. Об'єднання і виділення матеріалів досудового розслідування.
56. Допит та його процесуальне оформлення.
57. Пред'явлення для впізнання та його види.
58. Обшук та його види. Підстави і процесуальний порядок проведення обшуку.
59. Огляд і його види. Процесуальний порядок проведення окремих видів огляду.
60. Експертиза трупа, підстави і процесуальний порядок її проведення.
61. Слідчий експеримент.
62. Освідування і його види. Порядок проведення і оформлення окремих видів освідування.
63. Експертиза та підстави її проведення.
64. Негласні слідчі (розшукові) дії: поняття, підстави проведення.
65. Поняття, підстави та випадки повідомлення про підозру.

66. Особливості повідомлення про підозру окремій категорії осіб.
67. Поняття, підстави і умови та процесуальний порядок зупинення досудового розслідування.
68. Закриття кримінального провадження: підстави та процесуальний порядок.
69. Підстави та процесуальний порядок звільнення особи від кримінальної відповідальності.
70. Обвинувальний акт та його значення. Структура та зміст обвинувального акту.
71. Поняття, сутність, завдання та строки підготовчого судового провадження.
72. Сутність та етапи судового розгляду.
73. Правова природа, сутність і завдання перевірки судових рішень в апеляційному порядку.
74. Суть і завдання касаційного провадження.
75. Підстави для здійснення кримінального провадження за нововиявленими або виключними обставинами.
76. Поняття, значення та завдання стадії виконання судових рішень.
77. Загальні засади міжнародного співробітництва у кримінальному судочинстві.
78. Кримінальне провадження на підставі угод.
79. Кримінальне провадження у формі приватного обвинувачення.
80. Кримінальне провадження щодо окремої категорії осіб.

ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

1. Поняття, сутність, правова основа та завдання оперативно-розшукової діяльності.
2. Гласні і негласні заходи: характеристика та приклад в практичній діяльності оперативних підрозділів.
3. Пошукові і контррозвідувальні заходи: характеристика та приклад в практичній діяльності оперативних підрозділів.
4. Загальна характеристика та види принципів оперативно-розшукової діяльності.
5. Підстави для проведення оперативно-розшукової діяльності.
6. Гарантії законності під час здійснення оперативно-розшукової діяльності.
7. Строки ведення оперативно-розшукових справ.
8. Підстави, порядок припинення, поновлення та закриття оперативно-розшукових справ.
9. Використання матеріалів оперативно-розшукової діяльності.
10. Правова основа, завдання, структура та повноваження підрозділів кримінальної поліції.
11. Оперативні підрозділи карного розшуку (Департамент карного розшуку): їх правова основа, завдання, структура та повноваження.

12. Оперативні підрозділи стратегічних розслідувань (Департамент стратегічних розслідувань): їх правова основа, завдання, структура та повноваження.

13. Оперативні підрозділи (Департамент кіберполіції): їх правова основа, завдання, структура та повноваження.

14. Сприяння здійсненню оперативно-розшукової діяльності.

15. Конфіденційне співробітництво, згідно статті 275 КПК України.

16. Особливості соціального і правового захисту працівників оперативних підрозділів.

17. Соціальний і правовий захист осіб, які залучаються до виконання завдань оперативно-розшукової діяльності.

18. Система особливих заходів державного захисту працівників суду і правоохоронних органів та їх близьких родичів.

19. Контроль за оперативно-розшуковою діяльністю: поняття та його форми (види).

20. Судовий контроль за оперативно-розшуковою діяльністю: загальна характеристика та види.

21. Система обліків МВС, їх використання в оперативно-розшуковій діяльності.

22. Види криміналістичних обліків та їх використання в оперативно-розшуковій діяльності.

23. Призначення інформаційних підсистем «Кримінальна зброя» та «Зареєстрована зброя».

24. Призначення інформаційних підсистем «Особа» та «Електронна розшукова справа».

25. Поняття, види та напрями використання ідентифікованих (помічених) засобів.

26. Поняття, види та напрями використання несправжніх (імітаційних) засобів.

27. Взаємодія оперативного працівника з органами досудового розслідування під час передачі інформації.

28. Поняття, загальна характеристика та класифікація негласних слідчих (розшукових) дій.

29. Негласні слідчі (розшукові) дії, які потребують рішення прокурора.

30. Оперативне супроводження під час розслідування військових злочинів.

КРИМІНАЛІСТИКА

1. Наука криміналістика: предмет, система, функції та завдання.
2. Типові слідчі ситуації початкового етапу розслідування грабежів та розбоїв.
3. Система методів криміналістики та їх характеристика.
4. Криміналістична характеристика грабежів та розбоїв.

5. Поняття та сутність криміналістичної ідентифікації. Стадії криміналістичної ідентифікації матеріально фіксованих відображень.
6. Особливості проведення окремих слідчих (розшукових) дій під час початкового етапу розслідування крадіжок.
7. Види, форми, об'єкти та суб'єкти криміналістичної ідентифікації.
8. Типові слідчі ситуації початкового етапу розслідування крадіжок.
9. Поняття та сутність криміналістичної діагностики.
10. Криміналістична характеристика крадіжок.
11. Поняття, система та завдання криміналістичної техніки як розділу криміналістики.
12. Особливості проведення окремих слідчих (розшукових) дій на початковому етапі під час розслідування згвалтувань.
13. Поняття, завдання і система судової фотографії як галузі криміналістичної техніки.
14. Типові слідчі ситуації на початковому етапі розслідування згвалтувань.
15. Методи судово-оперативної фотографії та їх характеристика.
16. Криміналістична характеристика згвалтувань.
17. Прийоми та методи криміналістичного відеозапису.
18. Особливості проведення окремих слідчих (розшукових) дій на початковому етапі під час розслідування вбивств.
19. Поняття трасології як галузі криміналістичної техніки, її наукові засади.
20. Типові слідчі ситуації на початковому етапі розслідування вбивств.
21. Поняття слідів у трасології та їх класифікація. Механізм слідоутворення.
22. Криміналістична характеристика вбивств.
23. Методи виявлення, фіксації і вилучення слідів рук людини.
24. Поняття та зміст криміналістичної характеристики злочинів.
25. Поняття, об'єкти і завдання судової балістики як галузі криміналістичної техніки.
26. Поняття та сутність криміналістичної методики. Види та структура окремих методик розслідування злочинів.
27. Вогнепальна зброя та бойові припаси: поняття, будова, класифікація.
28. Види слідчого експерименту та загальні тактичні положення його проведення.
29. Сліди застосування вогнепальної зброї та механізм їх утворення.
30. Поняття, зміст та мета слідчого експерименту. Підготовка до слідчого експерименту.
31. Тактичні положення огляду вогнепальної зброї, бойових припасів та слідів їх застосування.
32. Підготовка до пред'явлення для впізнання. Особливості організації робочого етапу окремих видів пред'явлення для впізнання.

33. Об'єкти судово-балістичної експертизи та можливості їх дослідження.
34. Поняття, мета, сутність та види пред'явлення для впізнання. Підстави та умови пред'явлення для впізнання.
35. Поняття холодної зброї, її класифікація та будова.
36. Загальні положення тактики допиту. Фіксація ходу та результатів допиту.
37. Особливості огляду холодної зброї та слідів її застосування.
38. Поняття, сутність та завдання одночасного допиту двох чи більше вже допитаних осіб.
39. Поняття та система криміналістичного документознавства.
40. Поняття, сутність, види та принципи допиту. Підготовка до допиту.
41. Поняття та види криміналістичної ідентифікації. Ідентифікаційний період.
42. Етапи та тактичні особливості проведення обшуку в житловому приміщенні. Фіксація результатів обшуку.
43. Поняття та види слідчих версій.
44. Поняття, завдання, види обшуку. Підготовка до проведення обшуку.
45. Сигналетична фотозйомка: сутність, види, прийоми здійснення.
46. Огляд місця події. Етапи, стадії та методи огляду місця події.
47. Предмет, завдання та об'єкти техніко-криміналістичного дослідження документів.
48. Поняття, завдання та принципи огляду. Види огляду, їх характеристика.
49. Види підроблення документів та методи їх дослідження.
50. Структура слідчої (розшукової) дії, характеристика основних етапів.
51. Криміналістична класифікація ознак зовнішності людини.
52. Поняття слідчої версії. Стадії та методи побудови та перевірки версій.
53. Робочий етап проведення допиту: криміналістичні рекомендації щодо його проведення.
54. Поняття і сутність криміналістичної версії, класифікація криміналістичних версій.
55. Поняття, класифікація та особливості збирання мікрооб'єктів.
56. Предмет, завдання, джерела та засоби криміналістичної тактики.
57. Поняття, властивості та класифікація слідів запаху. Використання одорологічної інформації під час розслідування кримінальних правопорушень.
58. Поняття та сутність слідчої ситуації, тактичного рішення слідчого, тактичного ризику.
59. Поняття та сутність криміналістичної характеристики злочину, її структура.

60. Поняття та сутність тактичних прийомів, тактичних комбінацій, тактичних операцій.

6. ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ, ЯКІ ВІНОСЯТЬСЯ НА АТЕСТАЦІЮ

6.1. Здобувач отримує практичне завдання, у якому викладена навчальна фабула. Відповідно до визначеної ситуації здобувач повинен визначити та продемонструвати процесуальний порядок та тактику проведення процесуальних та оперативно-розшукових дій відповідних учасників кримінального провадження:

1. Після звільнення від окупації села Пасад-Покровське Херсонської області було виявлено три катівні, де найманці угруповання «Вагнера» утримували і катували людей з метою отримання відомостей стосовно розташування ЗС України. За попередньою інформацією місцевих мешканців у замкнених камерах виливали ув'язненим під ноги хлорний розчин, били їх струмом, придушували мішками.

Завдання:

1. Які слідчі (розшукові) дії доцільно провести у цій ситуації та розкрийте їх процесуальний порядок?

2. Визначити склад учасників огляду місця події. Здійснити фотофіксацію місця події на навчально-тренувальному полігоні «Місце допиту полонених (катівня)» за допомогою прийомів судово-оперативної фотографії.

3. Які дії оперативного працівника на місці події.

2. У серпні 2023 року під час окупації смт. Архангельське Високопільської територіальної громади військовослужбовці ЗС країни-агресора вбили місцеве подружжя фермерів у їх власному погребі на території домоволодіння. Під час проведення оперативно-розшукових заходів виявлено місце захоронення тіл двох загиблих – чоловіка та жінки.

Завдання:

1. Які слідчі (розшукові) дії доцільно провести у цій ситуації та розкрийте їх процесуальний порядок?

2. Визначити склад учасників огляду місця події. Скласти фрагмент описової частини протоколу огляду щодо виявленого відбитку взуття на поверхні ґрунту навчально-тренувального полігону «Місце масового поховання».

3. Вкажіть, які першочергові оперативно-розшукові та пошукові заходи повинен здійснити оперуповноважений з метою ідентифікації особи чоловіка та жінки.

3. Після отримання висновку судово-почеркознавчої експертизи про неможливість вирішення поставлених питань у зв'язку з не достатньою кількістю експериментальних зразків почерку та відсутністю вільних зразків підпису, слідчий вилучив записну книжку підозрюваної, відібрав ще експериментальних зразків і призначив повторну експертизу, направивши

експерту ті ж самі матеріали і поставивши ті ж питання, але у іншу експертну установу.

Завдання:

1. Який процесуальний порядок відібрання зразків почерку?
2. Визначити тактику відібрання експериментальних зразків почерку. Вказати вид судової експертизи, яку слід призначити і які питання поставити експерту.
3. Чи має право оперативний працівник відібрати експериментальні зразки почерку.

4. З метою отримання відомостей стосовно розташування ЗСУ, у м. Херсон виявили дві катівні для дітей, де відносно неповнолітніх вчиняли наступні дії: різали тіла дітей ножем, нагрівали метал і випалювали частину тіла, виводили на розстріл та стріляли поверх голови. Не давали води, практично не давали їжі, застосовували психологічний тиск.

Завдання:

1. Які слідчі (розшукові) дії слід провести у цій ситуації та розкрийте їх процесуальний порядок?
2. Визначити склад учасників огляду місця події. Продемонструвати методи огляду місця події з урахуванням обстановки навчально-тренувального полігону «Місце допиту полонених (катівня)».
3. Визначте перелік оперативно-розшукових та пошукових заходів, які повинен здійснити оперативний працівник на місці події.

5. Під час збройної агресії РФ проти України сержант А., механік-водій танку Т-90 однієї з військових частин держави-агресора, у складі механізованої колони прямував до м. Бровари Київської області. На дорогу поруч із колоною виїхав мікроавтобус Volkswagen Transporter, на якому були закріплені два білих прапори. А. спрямував танк на мікроавтобус і переїхав його. У мікроавтобусі загинули водій, вихователька дитячого садка та шість дітей у віці від 2 до 4 років.

Завдання:

1. Які слідчі (розшукові) дії слід провести у цій ситуації та розкрийте їх процесуальний порядок?
2. Визначити склад учасників огляду місця події. Визначити порядок проведення огляду відповідно до обстановки місця події навчально-тренувального полігону «Обстріл цивільного транспорту під час евакуації».
3. Зазначте заходи, який повинен зробити оперативний працівник з метою встановлення особи сержанта А.

6. Під час збройної агресії РФ проти України лейтенант Т., льотчик штурмового авіаційного полку держави-агресора, виконуючи завдання поблизу смт. Пісочин Харківської області, побачив на трасі М-03 колону 11 автотранспортних засобів, на дахах яких білою фарбою було написано російською мовою: «Евакуация. Дети». Т. випустив по колоні некеровані

ракети, після чого обстріляв її з бортових гармат. У результаті таких дій загинули вісімнадцять дітей шкільного віку та четверо дорослих, ще сорок дві дитини та шість дорослих були поранені.

Завдання:

1. Які слідчі (розшукові) дії слід провести у цій ситуації та розкрийте їх процесуальний порядок?

2. Визначити місце розташування слідів застосування вогнепальної зброї із урахуванням обстановки навчально-тренувального полігону «Обстріл цивільного транспорту під час евакуації». Сформулювати питання експерту судової експертизи зброї та боєприпасів відповідно до вилучених з місця події об'єктів.

3. Які підрозділи, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, будуть опитувати старшого лейтенанта Т. з метою отримання інформації про розташування літаків, озброєння та кількість особового складу.

7. 10.02.2024 року правоохоронними органами було затримано гр. К. під час збуту гр. П. мемфетаміну у кількості 3 грама. Пізніше встановлено, що у гаражному приміщенні, яке належить гр. К. варять вказаний наркотик. У результаті обшуку цього приміщення, окрім емностей з хімічними речовинами було виявлено громадянина Т., який упакував у контейнери 30 ножів, 20 пістолетів, 10 гвинтівок та 2 ящики боєприпасів.

Завдання:

1. Який порядок затримання та обрання запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою в умовах воєнного стану?

2. Визначити наступні слідчі (розшукові) та інші процесуальні дії, які доцільно провести з метою збирання доказів таких злочинів. Скласти фрагмент описової частини протоколу допиту підозрюваного К.

3. Зазначте заходи щодо перевірки оперативної інформації та встановлення інших осіб.

8. Перебуваючи у слідчому ізоляторі за підозрою у вчиненні тяжкого злочину, раніше судимі М., А. та К. імітували тяжке отруєння, у зв'язку з чим були переведені до лазарету, де захопили як заручників лікаря та трьох медичних сестер. Під загрозою вбивства заручників вони вимагали у представників влади 100 тис грн., зброю та автомобіль. На підтвердження своїх намірів М. наніс одній із заручниць удар ножем у черевну порожнину. Згодом, співробітникам спецзагону вдалося затримати М., А. та К. та звільнити заручників.

Завдання:

1. Встановіть докази та їх процесуальні джерела.

2. Визначити предмет допиту затриманих М., А. та К., а також звільнених заручників. Визначити вид судової експертизи для встановлення ступеня та характеру ножового поранення, сформулювати питання експерту.

3. *Зазначте заходи щодо взаємодії оперативного підрозділу кримінальної поліції НПУ та підрозділами ДКВС.*

9. Громадянки З. і В., святкуючи 20-ти річчя останньої, зустріли у кафе знайомих гр. К. і М. Продовжити свято вирішили на квартирі гр. М. Через певний час хлопці запропонували дівчатам вступити з ними у статевий зв'язок. Коли вони відмовилися, гр. К. із застосуванням сили згвалтував гр. В., а гр. М., погрожуючи застосуванням фізичного насильства, згвалтував гр. З., яка була на два роки молодшою від гр. В. Після згвалтування гр. К. і М. заснули, а дівчата втекли з квартири та одразу звернулися із заявою до відділу поліції.

Завдання:

1. *Чи належить вказаний випадок до приватного обвинувачення? Який порядок кримінального провадження у формі приватного обвинувачення?*

2. *Визначити організаційні заходи та слідчі (розшукові) дії, які слід провести для встановлення фактичних даних про подію злочину. Визначити матеріальні об'єкти, які підлягають вилученню під час огляду місця події з урахуванням особливостей навчально-тренувального полігону «Квартира».*

3. *Які негласні слідчі (розшукові) дії повинен провести оперативний підрозділ з метою збору доказів по кримінальному провадженню.*

10. Лейтенант поліції П., знаходячись в приміщенні кімнати зберігання речових доказів, зірвав листки з кущів рослин коноплі, поклав їх до конверту та виніс з території відділу поліції. Того ж дня П. збув ці листки Ч. за 100 грн. Після чого П. та Ч. були затримані працівниками СБУ та Національної поліції. З'ясувалося, що такі дії П. вчиняв неодноразово і здобуті наркотичні засоби зберігав у себе вдома.

Завдання:

1. *Який процесуальний порядок затримання вказаних осіб?*

2. *Визначити матеріальні об'єкти, які підлягають фіксації та вилученню під час огляду місця події із урахуванням слідової інформації на навчально-тренувальному полігоні «Наркопритон». Визначити види судових експертиз, які слід провести у цій ситуації. Сформулювати питання експерту.*

3. *Вкажіть, які підрозділи Національної поліції України взаємодіяли з підрозділом СБУ під час документування та затримання поліцейських П. та Ч.*

11.15 лютого 2024 року близько 10:00 год. до поліції надійшло повідомлення про ракетний обстріл Харкова. Внаслідок влучання ракети частково пошкоджена будівля навчального закладу, прилеглі будинки та автомобілі громадян. Відомості внесені до Єдиного реєстру досудових розслідувань.

Завдання:

1. Проведення яких слідчих (розшукових) дій та прийняття яких процесуальних рішень вимагає зазначена практична ситуація?

2. Визначити склад учасників огляду місця події по факту ракетного обстрілу та вкажіть техніко-криміналістичні засоби фіксації огляду місця події з урахуванням обстановки навчально-тренувального полігону «Місце падіння снаряду».

3. Зазначте дії оперативного працівника в складі СОГ, його підпорядкування та правову основу.

12. 15 січня 2024 року Раков погрожуючи ножем заволодів гаманцем з грошима в сумі 5300 гривень і золотою обручкою потерпілого. Того ж дня Раков був затриманий. Під час обшуку в його квартирі був виявлений саморобний ніж, квитанція про здачу до ломбарду обручки від 16 січня 2024 року. Сам Раков під час допиту визнав факт заволодіння обручкою, проте заперечував факт використання ножа під час нападу й заволодіння гаманцем з грошима.

Завдання:

1. Встановити докази та їх процесуальні джерела.

2. Скласти фрагмент описової частини протоколу обшуку щодо виявлення та вилучення матеріальних об'єктів на навчально-тренувальному полігоні «Квартира».

3. Вкажіть, які інформаційно-аналітичне забезпечення (обліки) може використати оперативний працівник.

13. Громадяни Н. і П. зустріли на пероні залізничного вокзалу гр. У., який вантажив у вагон поїзда Одеса-Київ 10 ящиків з комп'ютерною технікою. Погрожуючи пістолетом, вони забрали у гр. У. два ящики, пообіцявши повернути їх наступного дня, якщо останній сплатить їм 10 тис. грн.. Наступного дня гр. У. передав зловмисникам необхідну суму, але комп'ютерну техніку не одержав, оскільки останні її продали, а гроші поділили між собою.

Під час досудового розслідування гр. Н. і П. заперечували про свою причетність до вчиненого кримінального правопорушення, наголошуючи на тому, що потерпілий У. умисно обмовляє їх.

Завдання:

1. Який процесуальний порядок одночасного допиту двох чи більше вже допитаних осіб? Чи можна провести одночасний допит між У та Н. і П.?

2. Визначити види судових експертиз, які слід провести для встановлення фактичних даних про наявні речові докази: пістолет, комп'ютерна техніка, гроші. Сформулювати питання експерту.

3. Зазначте яку оперативно-розшукову справу може завести оперативний працівник з метою документування злочинної діяльності Н. і П.

14. Приватний підприємець П., надавши банку неправдиві відомості, отримав кредит на суму 1,5 млн. гривень. Вказану суму, отриману шляхом вчинення шахрайства з фінансовими ресурсами, він перевів у валюту, яку помістив на свій власний валютний рахунок у іншому банку. Повертати кредит банку він збирався з прибутків від господарської діяльності.

Завдання:

1. Чи може слідчий здійснити тимчасовий доступ до валютного рахунку П.? Визначте процесуальний порядок тимчасового доступу до речей і документів.

2. Визначити предмет допиту гр. П. Сформулюйте питання, що доцільно винести на вирішення почеркознавчої експертизи при дослідженні документів, наданих гр. П. до банківської установи для отримання кредиту.

3. Зазначте підстави та порядок проведення негласної слідчої (розшукової) дії - моніторинг банківських рахунків.

15. У смт. Буча Київської області під час проведення слідчого експерименту за участю підозрюваного військовослужбовця рф з метою перевірки його показань за фактом розслідування злочину, передбаченого ч. 1 ст. 438 КК України (Порушення законів та звичаїв війни), було встановлено місце поховань 7 місцевих жителів, які були захороненні в загальному місці поховання, у період з 26.02.2022 по 09.03.2022. Місце поховання знаходиться поблизу місцевого кладовища с. Гореничі Київської області.

Завдання:

1. Визначити алгоритм дій слідчого, який проводить слідчий експеримент, після встановлення місця масового поховання.

2. Визначити вид та учасників наступної слідчої (розшукової) дії. Скласти фрагмент описової частини протоколу цієї слідчої (розшукової) дії з урахуванням обстановки навчально-тренувального полігону «Місце масового поховання».

3. Які заходи повинен здійснити оперативний працівник з метою збору інформації про можливі кримінальні правопорушення на території с. Гореничі Київської області.

16. Після ранкового ракетного обстрілу Київщини 10 лютого 2024 року, місцевими мешканцями виявлено вирву біля лісосмуги на полі на околиці села Підгірка, а в метрах 100 згорівший легковий автомобіль. СОГ виїхала на огляд місця події.

Завдання:

1. Проведення яких слідчих (розшукових) дій та прийняття яких процесуальних рішень вимагає зазначена практична ситуація?

2. Визначити склад учасників огляду місця події та скласти фрагмент описової частини протоколу огляду місця події з урахуванням обстановки навчально-тренувального полігону «Місце падіння снаряду».

3. Вкажіть, які першочергові оперативно-розшукові та пошукові заходи повинен здійснити оперативний працівник.

17. Петров, запрошений на день народження до свого знайомого Синьова, вживши спиртних напоїв, почав нецензурно висловлюватися, кидати в гостей посуд, битися. Слідчий з числа присутніх на вечірці 18 осіб допитав 7 свідків. Усі вони детально розповіли про хуліганські дії Петрова. Захисник заявив слідчому такі клопотання: 1) провести слідчий експеримент із Синьовим; 2) враховуючи, що Петров страждає психічним захворюванням, про що свідчить довідка психіатричної лікарні, призначити судово-психіатричну експертизу.

Завдання:

1. Як слід вирішити заявлені клопотання?
2. Визначити алгоритм проведення слідчого експерименту та відтворити події за участю Синьова з урахуванням обстановки навчально-тренувального полігону «Квартира».
3. Вкажіть порядок збору інформації на Петрова за допомогою «Інформаційного-порталу НПУ».

18. Після звільнення від окупантів української території було виявлено катівню, у якій сидів прив'язаний непритомний до стільця гр. О. Після огляду гр. О лікарями, йому діагностували струс мозку, три поламаних ребра, численні гематоми і травми рук. Каткування порушили моторику рук та пальців, від побиття електрострумом уражені лицеві м'язи. Через тортури гр. О. не відчуває мізинець і великий палець лівої руки: нервові закінчення пальців рук попалені електричним струмом.

Завдання:

1. Визначте процесуальний порядок проведення огляду місця утримання.
2. Використовуючи засоби криміналістичної техніки продемонструвати виявлення, вилучення та упакування слідів біологічного походження. Скласти фрагмент описової частини протоколу огляду (виявлених слідів) із урахуванням обстановки навчально-тренувального полігону «Місце допиту полонених (катівня)».
3. Зазначте перелік питань Олександру з метою яких, можливо встановити осіб причетних до кримінального правопорушення.

19. Громадяни Л., Б. та С. зорганізувалися для вчинення нападів на громадян у стійке злочинне об'єднання. Для залякування вони застосовували пістолет «ТТ», у якому була зламана бойова пружина, через що він був непридатний для стрільби. Не ховаючи свою зовнішність від сторонніх осіб, вони вчинили п'ять нападів, під час яких відбирали мобільні телефони, годинники, ювелірні прикраси та гроші. Під час допиту усі потерпілі зазначали, що можуть впізнати осіб, які незаконно заволоділи їх майном.

Завдання:

1. Назвіть процесуальний порядок пред'явлення для впізнання?

2. Назвати види пред'явлення для впізнання у цій ситуації та тактичні особливості їх проведення. Скласти фрагмент описової частини протоколу пред'явлення для впізнання.

3. Складіть орієнтування на викрадене майно та зазначте інформаційно-пошукові системи «ІП НПУ» до яких буде внесена інформація.

20. Під час огляду тіла трупа, виявленого з ознаками насильницької смерті, було виявлено чотири волосини тваринного походження. Через деякий час було затримано підозрюваного К., у якого була собака. Слідчий хотів відібрати зразки волосся собаки, але підозрюваний відмовився.

Завдання:

1. Який процесуальний порядок відібрання зразків волосся у тварин? Чи можна відібрати їх примусово?

2. Визначити тактику відібрання зразків волосся у тварин. Визначити види судових експертиз, які слід призначити у цій ситуації. Сформулювати питання експертам.

3. Зазначте заходи, який повинен зробити оперативний працівник.

21. Під час митного огляду в аеропорту «Бориспіль» у гр. К., який відлітав до м. Амстердам, було виявлено пістолет «Браунінг» та п'ять набоїв до нього. Працівники аеропорту викликали слідчо-оперативну групу. На місці події слідчий вилучив виявлений пістолет та набої до нього.

Завдання:

1. У який випадках та в якому порядку слідчий має право вилучати зброю та набої?

2. Визначити види судових експертиз, які слід провести для встановлення фактичних даних про вилучені об'єкти: пістолет та набої. Сформулювати питання експерту.

3. Зазначте перелік питань до гр. К., які допоможуть з'ясувати інформацію щодо наявності у нього додаткової зброї та боєприпасів.

22. Прибувши на місце вчинення крадіжки з магазину «Пятачок» СОГ розпочала огляд. Визначивши межі огляду і огородивши прилеглу до магазину територію, оперативний працівник провів фотофіксацію місця події, оскільки спеціаліст-криміналіст до огляду слідчим не залучався. Потім оперативний працівник оглянув місце проникнення до магазину – вікно, виявив там слід папілярного візерунку і вилучив його.

Завдання:

1. Який процесуальний порядок проведення огляду місця події?

2. Визначити алгоритм виявлення, фіксації та вилучення слідів папілярних візерунків на місці події. За допомогою засобів криміналістичної техніки вилучити слід папілярного візерунку на навчально-тренувальному полігоні «Магазин».

3. Назвіть першочергові оперативно-розшукові та пошукові заходи, які необхідно зробити оперативному працівнику на місці події.

23. 03.01.2024 о 23:50 год. надійшло повідомлення до ВП від гр. О., про те, що повернувшись додому з роботи, виявила у кімнаті свого співмешканця, який лежав на підлозі без ознак життя зі слідами крові в районі живота. Гр. О. викликала бригаду швидкої медичної допомоги, які зафіксували смерть. На місце події виїхала СОГ. Сусідка розповіла, що цього дня, близько 17:00 год. бачила як до гр. О. завітали два невідомих їй чоловіка.

Завдання:

1. *Визначити процесуальний порядок проведення огляду, за умови проведення у нічний час та відсутності власника?*
2. *Визначити склад учасників огляду місця події та науково-технічні засоби, які доцільно застосувати для виявлення, фіксації та вилучення криміналістично значущої інформації з урахуванням часу проведення огляду місця події.*
3. *Зазначте дії оперативного працівника у складі СОГ, які заходи оперативного (ініціативного) пошуку необхідно зробити на місці події?*

24. Оперативні співробітники отримали інформацію, що гр. Б., за місцем свого проживання займається скупкою марихуани у студентів з Пакистану та збуває її мешканцям м. Києва та Київської області. Перебуваючи біля свого будинку оперативні працівники побачили, як гр. Б. отримує пакет від студента з Пакистану та передає йому гроші, після чого вони затримали Б. та студента.

Завдання:

1. *Чи мають право оперативні працівники затримати та обшукати гр. Б та студента з Пакистану? Якщо так, то за яких обставин?*
2. *Визначити види судових експертиз, які слід провести для встановлення фактичних даних про подію правопорушення з урахуванням описаної ситуації. Сформулювати питання експерту.*
3. *Зазначте вид та підстави заведення оперативно-розшукової справи у відношенні гр. Б.*

25. О 13 год. 15 хв. на 20 км. Одеського шосе водій Я., керуючи автомобілем ВАЗ-2106, д.н. 419-45 КВ, вчинив наїзд на пішохода К., який від отриманих ушкоджень помер на місці. Зі слів єдиного свідка встановлено, що після пригоди, водій Я. зупинився, підійшов до пішохода, поворушив його і з місця вчинення злочину зник.

Завдання:

1. *Визначити процесуальний порядок проведення огляду у наведеній ситуації та назвати його види.*
2. *Оцінити слідчу ситуацію та визначити групи слідів такого злочину. Сформулювати фрагмент описової частини протоколу огляду місця події (щодо виявлених слідів) відповідно до обстановки навчально-тренувального полігону «Місце дорожньо-транспортної пригоди».*

3. *Зазначте першочергові оперативно-розшукові та пошукові заходи, для встановлення автомобіля та водія Я.*

26. У селі Шевченкове Миколаївської області слідчий, керуючись статтею 615 КПК України самостійно поїхав на огляд місця крадіжки з магазину «Харчі». Здійснив безперервну відеозйомку місця події на власний телефон і сказав потерпілій – власниці магазину, з'явитися до управління поліції району на наступний день для оформлення протоколу та проведення її допиту.

1. *Чи мав право слідчий застосувати у цьому випадку статтю 615 КПК України?*

2. *Визначити метод огляду, який доцільно застосувати для його проведення. Здійснити фотофіксацію місця події на навчально-тренувальному полігоні «Магазин» за допомогою прийомів судово-оперативної фотографії.*

3. *Зазначте, яку інформацію може отримати оперативний працівник у разі проведення такого огляду.*

27. 15 лютого 2024 року о 09:45 год. слідчим під час огляду місця події у гр. К. вилучено нарізну вогнепальну зброю, яка зберігалася у нього без дозволу. Того ж дня о 16 год. 00 хв. вилучена зброя була направлена на експертизу. Відомості про вчинене кримінальне правопорушення були внесені до ЄРДР 16 лютого 2024 року о 01 год. 03 хв.

1. *Чи діяв слідчий відповідно до вимог КПК України? Як у КПК України врегульовано початок досудового розслідування?*

2. *Визначити види судових експертиз, які слід провести для встановлення фактичних даних про вилучену зброю. Сформулювати питання експерту. Визначити види обліків, за якими доцільно перевірити вилучену зброю та сформулювати мету такої перевірки.*

3. *Зазначте чи має право слідчий доручати оперативному працівнику допит свідка.*

28. О 18 год. 35 хв. на вул. Святославська біля залізничної колії станції Вишневе було здійснено грабіж гр. Т. Внаслідок нападу він отримав тілесні ушкодження у голову і був доставлений до лікарні № 2 каретою швидкої допомоги. По дорозі до лікарні гр. Т. розповів фельдшеру про обставини нападу і що нападником був його знайомий гр. П, після чого потерпілий помер. Цю розповідь фельдшер записав на свій мобільний телефон і передав слідчому. Слідчий прийняв рішення про затримання особи, на яку вказав потерпілий.

Завдання:

1. *Оцінити рішення слідчого. Назвати підстави та процесуальний порядок затримання уповноваженою службовою особою.*

2. *Описати слідову картину та техніко-криміналістичні засоби, які доцільно використати з метою виявлення, фіксації та вилучення слідів грабежу.*

3. *Зазначте першочергові оперативно-розшукові та пошукові заходи, для встановлення обставин події.*

29. Продавець магазину «Троянда» привласнювала систематично грошові кошти із продажу товарів. Власник магазину виявила недостачу на загальну суму 8226 гривень. Зазначену суму продавець зберігала у шафі магазину. Слідчий вирішив здійснити огляд з метою виявлення речових доказів.

Завдання:

1. *Визначити порядок здійснення обшуку. Чи можна його проводити у осіб, які не є підозрюваними у кримінальному провадженні?*

2. *Здійснити виявлення, фіксацію та вилучення грошових купюр за допомогою засобів криміналістичної техніки із врахуванням обстановки навчально-тренувального полігону «Магазин».*

3. *Зазначте порядок перевірки особи на причетність до інших кримінальних правопорушень.*

30. Завідувач аптеки гр. К. продав наркотично залежному гр. У. без рецепту лікарський засіб «Кодарін» у кількості 1500 шт. блістерів по 10 таблеток, які містять у своєму складі наркотичний засіб – кодеїн. Після продажу зазначеного засобу завідувач аптеки був затриманий батьками гр. У.

Завдання:

1. *Оцінити ситуацію. Визначити відмінність законного затримання від затримання уповноваженою службовою особою.*

2. *Визначити об'єкти, які підлягають вилученню під час обшуку із урахуванням особливостей навчально-тренувального полігону «Наркопритон». Визначити способи їх упакування.*

3. *Зазначте правову основу та порядок проведення негласної (слідчої) розшукової дії - контроль за вчиненням злочину.*

7. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС

Основна:

1. Про Державне бюро розслідувань : Закон України від 12 лист. 2015 р. № 794-VIII. Верховна Рада України : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-19#Text>
2. Про державну службу : Закон України від 10 груд. 2015 р. № 889-VIII. *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text>
3. Про електронні документи та електронний документообіг : Закон України від 22 трав. 2003 р. № 851-IV. Верховна Рада України : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15>
4. Про звернення громадян : Закон України від 02 жовт. 1996 р. № 393/96-ВР. *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80#Text>
5. Про інформацію : Закон України від 02 жовт. 1992 р. № 2657-XII. *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>
6. Про Бюро економічної безпеки України : Закон України від 28 січн. 2021 р. № 1150-IX. *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1150-20#Text>
7. Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів : Закон України від 10 листоп. 2015 р. № 772-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 1. Ст. 2. *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/772-19>.
8. Про Національне антикорупційне бюро України : Закон України від 14 жовт. 2014 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 47. Ст. 2051. *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1698-18#Text>
9. Про Національну поліцію : Закон України від 02 лип. 2015 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 40–41. Ст. 379. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>
10. Про оперативно-розшукову діяльність : Закон України від 18 лют. 1992 р. № 2135-XII. *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2135-12#Text>
11. Про прокуратуру : Закон України від 14 жовт. 2014 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 2–3. Ст. 12; *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18>
12. Про Службу безпеки України : Закон України від 25 берез. 1992 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 27. Ст. 382. *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-12#Text>

13. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 2 червня 2016 р. 1402-VIII. *Відомості Верховної Ради*. 2016. № 31. ст.545. Верховна Рада України : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>.

14. Положення про Єдиний реєстр досудових розслідувань, порядок його формування та ведення : затв. наказом Офісу Генерального прокурора від 30 черв. 2020 р. № 298. *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0298905-20#Text>

15. Порядок ведення єдиного обліку в органах (підрозділах) поліції заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення та інші події, затвердженим наказом МВС України від 08.02.2019 р. № 100. *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0223-19#Text>

16. Про затвердження Інструкції з організації обліку та руху кримінальних проваджень в органах досудового розслідування Національної поліції України: наказ Міністерства внутрішніх справ України від 14 квітня 2016 року № 296. *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0884-16#Text>

17. Інструкція про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні: наказ Генеральної прокуратури України, МВС України, Служби безпеки України, Адміністрації Державної прикордонної служби України, Міністерства фінансів України, Міністерства юстиції України від 16.11.2012 р. № 114/1042/516/1199/936/1687/5. *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0114900-12#Text>

18. Про затвердження Порядку взаємодії між органами та підрозділами Національної поліції, закладами охорони здоров'я та органами прокуратури України при встановленні факту смерті людини : наказ Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства охорони здоров'я, Генеральної прокуратури від 29.09.2017 р. № 807/1193/279. *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1299-17#Text>

19. Про затвердження Порядку взаємодії між органами та підрозділами Національної поліції України, закладами охорони здоров'я та органами прокуратури України при встановленні факту смерті людини під час воєнного стану на території України : наказ Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства охорони здоров'я, Офісу Генерального прокурора від 09.03.2022 № 177/450/46. *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1299-17#Text>

20. Порядок передачі на зберігання тимчасово вилучених під час кримінального провадження документів, які посвідчують користування спеціальним правом : постанова Кабінету Міністрів України від 19 листоп. 2012 р. № 1104. *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1104-2012-%D0%BF>

21. Про затвердження Інструкції про порядок виконання органами Національної поліції ухвал слідчого судді, суду про обрання запобіжного заходу у вигляді домашнього арешту та про зміну раніше обраного запобіжного заходу на запобіжний захід у вигляді домашнього арешту: Наказ

МВС України від 13 липня 2016 року № 654. *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1087-16#Text>

22. Про затвердження Положення про організацію діяльності підрозділів дізнання органів Національної поліції України : наказ Міністерства внутрішніх справ України від 20 трав. 2020 р. № 405. *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0491-20>

23. Про організацію діяльності слідчих підрозділів Національної поліції України : наказ Міністерства внутрішніх справ України від 06 черв. 2017 р. № 570. *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0918-17>

24. Інструкція з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні: Наказ МВС України від 07 липня 2017 р. №575. *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0937-17#Text>

25. Про практику розгляду скарг на рішення, дії чи бездіяльність органів досудового розслідування чи прокурора під час досудового розслідування : узагальнення Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 12 січ. 2017 р. № 9-49/0/4-17. ІПС ЛІГА:ЗАКОН : [сайт]. URL : <https://ips.ligazakon.net/document/VRR00212>

Додаткова:

26. Бабаєва О. В. Підготовче провадження у системі стадій кримінального процесу України : монографія / О.В. Бабаєва ; [наук. ред. О.Г. Шило]. – Харків : Право, 2020. – 272 с. : [сайт]. URL: https://pravozdat.com.ua/image/data/Files/875/3_P%D1%96dgotovche_provadzhennja_vnutri.pdf

27. Виконавче провадження: теорія та практика : монографія / [Р. Ф. Ханова, С. О. Кравцов, І. О. Ізарова та ін.] ; за заг. ред. Р. Ф. Ханової, С. О. Кравцова. – Харків : Право, 2021. – 672 с. : [сайт]. URL: https://pravozdat.com.ua/index.php?route=product/product/download&product_id=4410&download_id=1435

28. Галась І. В. Тимчасове вилучення майна як захід забезпечення кримінального провадження : дис. ... канд юрид наук : 12.00.09. Київ, 2019. 193 с. URL: <http://dduvs.in.ua/naukova-diyalnist/spetsializovani-vcheni-radi/ogoloshennya-pro-zahist-disertatsij/galas/>

29. Гловюк І.В. Деякі питання тлумачення неможливості реалізації слідчим суддею повноважень у період воєнного стану та її наслідків. Процесуальне та криміналістичне забезпечення досудового розслідування : тези доповідей учасників науково-практичного семінару (02 грудня 2022 року) / упор. А.Я. Хитра. Львів:ЛьВДУВС. 2022. 133с. : [сайт]. URL: <https://lvduvs.academia.edu/IreneGloviuk>

30. Гловюк І., Дроздов О., Тетерятник Г., Фоміна Т., Рогальська В., Завтур В. Особливий режим досудового розслідування, судового розгляду в умовах воєнного стану: науково-практичний коментар Розділу IX-1

Кримінального процесуального кодексу України. Видання 4. *Електронне видання* : [сайт]. URL: <https://lvduvs.academia.edu/IreneGloviuk>

31. Досудове розслідування : навч.-метод. посіб. / [Ю. П. Аленін, Л. І. Аркуша, І. В. Гловюк, В. К. Волошина, О. В. Малахова, О. О. Торбас] ; за ред. В. К. Волошиної. Одеса : Нац. ун-т «Одеська юридична академія», 2020. 141 с. : [сайт]. URL:

<http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/12565/2020%20d0%94%d0%be%d1%81%d1%83%d0%b4%d0%be%d0%b2%d0%b5%20d1%80%d0%be%d0%b7%d1%81%d0%bb%d1%96%d0%b4%d1%83%d0%b2%d0%b0%d0%bd%d0%bd%d1%8f%20d0%bf%d0%be%d1%81%d1%96%d0%b1%d0%bd%d0%b8%d0%ba%20d0%bf%d1%96%d0%b4%d1%81%d1%83%d0%bc%d0%ba%d0%be%d0%b2%d0%b8%d0%b9%20d0%b4%d0%be%20d0%a0%d0%9f.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

32. Досудове розслідування кримінальних проступків [Текст] : метод. рек. / [С. С. Чернявський, М. С. Цуцкірідзе, Р. М. Дударець та ін.]. – Вид. друге, перероб. та доповн. – Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2020. – 230 с.

33. Забезпечення прав, свобод і законних інтересів особи на стадії досудового розслідування: монографія / В. Г. Дрозд, А. В. Пономаренко, С. Є. Абламський та ін. ; Держ. наук.-досл. ін-т. ; Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2019. – 498 с. : [сайт]. URL: https://dspace.univd.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/6468/Zabezpechenia%20prav%20svobod%20i%20zakonnykh%20interesiv%20osoby%20na%20stadii%20dosudovoho%20rozsliduvannia_monohrafiia_2019.pdf?sequence=1&isAllowed=y

34. Затримання особи. Гарантії недоторканості та безпеки. Нормативно-правові акти. Роз'яснення. Судова практика / за заг. ред. К. П. Коваль, В. С. Ковальського. Київ: Юрінком Інтер, 2021. 336 с

35. Кримінальний процес: підручник / [Л. Д. Удалова, В. В. Рожнова, Д. П. Письменний та ін.]; за заг. ред. Д. П. Письменного, Л. Д. Удалової, М. А. Погорецького, С. С. Чернявського. Київ:, «Центр учбової літератури», 2021. 780 с.

36. Кримінальний процес України у питаннях і відповідях: навч. посіб. / Л. Д. Удалова, М. А. Макаров, Ю.І. Азаров, С. О. Заїка, О. В. Кубарева, О. В. Римарчук, В. В. Рожнова, Д. О. Савицький, А. В. Форостяний, О. Ю. Хабло. Видання 5-те, переробл. і доповн. Київ, 2020. 497 с. : [сайт]. URL: https://www.naiuu.kiev.ua/files/kafedru/kkp/2020/pytannia_vidp_2020.pdf

37. Кримінальний процесуальний кодекс України з постатейним коментарем, висновками Верховного Суду : станом на 01.01.2021 / [упоряд. С. Г. Туманов]. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Харків : Право, 2021. – 1008 с.

38. Кримчук С.Г. Теоретико-правові та прикладні основи здійснення повідомлення про підозру в кримінальному провадженні : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Київ, 2020. 229 с. : [сайт]. URL: <http://elar.naiuu.kiev.ua/bitstream/123456789/17677/1/%D0%94%D0%B8%D1%>

81%D0%B5%D1%80%D1%82%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F_%D0%9A%D1%80%D0%B8%D0%BC%D1%87%D1%83%D0%BA.pdf

39. Кузубова Т. О. Правові засади інституту тимчасового доступу до речей і документів у кримінальному провадженні : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Харків, 2019. 270 с. : [сайт]. URL: <https://dduvs.in.ua/wp-content/uploads/files/Structure/science/rada/auto/26/3.pdf>

40. Макаров М. А. Теорія та практика здійснення судового контролю у кримінальному процесі : монографія. Київ : Кафедра, 2017. 434 с. : [сайт]. URL: http://elar.naiu.kiev.ua/bitstream/123456789/2960/1/dis_%D0%9C%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B2.pdf

41. Михайленко В. В. Реалізація засади верховенства права у кримінальному провадженні : монографія. Київ : ПАЛИВОДА А. В., 2019. 256 с. : [сайт]. URL: http://elar.naiu.kiev.ua/bitstream/123456789/13968/1/dysertatsia_mykhailenko_vv.pdf

42. Молдован В. В., Молдован А. В. Слідчі (розшукові) дії : навч.-практ. посіб. Київ : Алерта, 2019. 310 с.

43. Навроцька В.В. Особливі порядки кримінального провадження: монографія. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 169 с. : [сайт]. URL: <http://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/4266/1/%D0%9E%D1%81%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D0%B8%D0%B2%D1%96%20%D0%BF%D0%BE%D1%80%D1%8F%D0%B4%D0%BA%D0%B8%20%D0%BA%D1%80%D0%B8%D0%BC%D1%96%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%B4%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%28%D0%9D%D0%B0%D0%B2%D1%80%D0%BE%D1%86%D1%8C%D0%BA%D0%B0%29.pdf>

44. Негласні слідчі (розшукові) дії [Текст] : навч. посіб. / Албул С. В. [та ін.] ; [за заг. ред. С. А. Дроботова]. - Київ : Вістка, 2022. - 470 с.

45. Негласні слідчі (розшукові) дії [Текст] : навч.-наоч. посіб. / [К. К. Арушанян та ін. ; за заг. ред. доктора юрид. наук, проф. А. В. Столітнього]. - Оновл. вид. - Київ : Норма права, 2021. - 109 с.

46. Особливості проведення допиту неповнолітніх [Текст] : [метод. рек.] / [М. С. Цуцкірідзе та ін.] ; Донец. держ. ун-т внутр. справ, Нац. поліція України, Голов. слідче упр. - Київ : 7БЦ, 2021. - 108 с.

47. Панова А. В. Визнання доказів недопустимими у кримінальному провадженні : монографія / А. В. Панова. – Харків : Право, 2017. – 256 с. : [сайт]. URL: https://pravo-izdat.com.ua/image/data/Files/322/3_Viznannja%20dokaziv_Mono_vnutri.pdf

48. Проведення слідчих (розшукових) дій у кримінальному провадженні: проблеми теорії та практики [Текст] : монографія / Яна Юрїївна Конюшенко ; Харків. нац. ун-т внутр. справ. - Харків : Факт, 2020. - 476 с.

49. Прокурор у кримінальному провадженні: теоретичні, правові та організаційно-методичні проблеми : монографія / А. В. Лапкін. – Харків : Право, 2020. – 1304 с. : [сайт]. URL: <https://pravo->

izdat.com.ua/index.php?route=product/product/download&product_id=4337&download_id=1381

50. Січко С. О. Загальні положення досудового розслідування : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Харків, 2021. 231 с.

51. Смоков С. М. Вилучення майна під час кримінального провадження : монографія / С. М. Смоков, А. В. Холостенко, Д. В. Лісніченко. – Одеса : видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2020. – 288 с.

52. Теорія і практика забезпечення прав особи на досудовому розслідуванні : монографія / А. В. Мельниченко. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2021. 216 с.

53. Теорія та практика кримінального процесуального доказування : навч. посіб. для підготовки до іспиту / В. В. Вапнярчук, С. В. Давиденко, О. В. Капліна та ін. – Харків : Право, 2021. – 256 с. : [сайт]. URL: https://pravo-izdat.com.ua/index.php?route=product/product/download&product_id=4280&download_id=1330

54. Теоретичні та практичні проблеми забезпечення конституційних прав особи при проведенні в її житлі чи іншому володінні слідчих (розшукових) дій [Текст] : монографія / Тарасюк Сергій Миколайович. - Київ : 7БЦ, 2021. - 226 с.

55. Тертишник В. М. Науково-практичний коментар Кримінального процесуального кодексу України. [16-те вид., допов. і перероб.]. Київ : Алерта, 2020. 1070 с.

56. Удалова Л.Д. Проблеми унормування інституту повідомлення про підозру. Кримінальне судочинство: сучасний стан та перспективи розвитку [Текст] : матеріали Всеукр. наук.- практ. конф. (Київ, 28 трав. 2021 р.) / [редкол.: В. В. Черней, С. Д. Гусарев, С. С. Чернявський та ін.]. – Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2021. –22-24с. : [сайт]. URL: https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/41084/1/%D0%9A%D1%80%D0%B8%D0%BC%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%86_%D0%9C%D0%B0%D1%82%D0%B5%D1%80%D1%96%D0%B0%D0%BB%D0%B8.pdf#page=23

57. Шаренко С.Л. Теоретико-прикладні основи діяльності слідчого судді в кримінальному провадженні : монографія. Харків : Право, 2021. 480 с. : [сайт]. URL: https://pravo-izdat.com.ua/index.php?route=product/product/download&product_id=4370&download_id=1408

58. Шерудило В.О. Процесуальний порядок проведення негласних слідчих (розшукових) дій, пов'язаних з втручанням у приватне спілкування : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Київ, 2018. 264 с. : [сайт]. URL: http://elar.naiau.kiev.ua/jspui/bitstream/123456789/8130/5/Dis_sherudylo_07112018.pdf

59. Шумейко Д.О. Здійснення спеціального кримінального провадження в Україні: теорія і практика : монографія. Київ : Алерта, 2020. 438 с. : [сайт]. URL: <https://pravo->

ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ:

Основна:

1. Про боротьбу з тероризмом : Закон України від 20 берез. 2003 р. № 638-IV. *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/638-15>.
2. Про виконання рішень та застосування практики Європейського Суду з прав людини : Закон України від 23 лют. 2006 р. № 3477-IV. *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15>.
3. Про військовий обов'язок і військову службу : Закон України від 25 берез. 1992 р. № 2232-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2232-12>.
4. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів : Закон України від 23 груд. 1993 р. № 3781XII. *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3781-12>.
5. Про Державну кримінально-виконавчу службу України : Закон України від 23 черв. 2005 р. № 2713-IV. *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2713-15>.
6. Про державну охорону органів державної влади України та посадових осіб : Закон України від 04 берез. 1998 р. № 160/98. *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/160/98>.
7. Про Державну прикордонну службу України : Закон України від 03 квіт. 2003 р. № 661-IV. *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/661-15>.
8. Про державну реєстрацію геномної інформації людини : Закон України від 09 лип. 2022 р. № 2391-IX. *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2391-20>.
9. Про державну таємницю : Закон України від 21 січ. 1994 р. № 3855- XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3855-12>.
10. Про електронні комунікації : Закон України від 16 груд. 2020 р. № 1089-IX. *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1089-20>.
11. Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві : Закон України від 23 груд. 1993 р. № 3782-XII. *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3782-12>.
12. Про забезпечення прав і свобод та правовий режим на тимчасово окупованій території України : Закон України від 15 квіт. 2014 р. № 1207-VII. *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1207-18>.
13. Про запобігання корупції : Закон України від 14 жовт. 2014 р. № 1700-VII. URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18.

14. Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах : Закон України від 01 лют. 2022 р. № 80/94. *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/8094>.

15. Про захист персональних даних : Закон України від 01 черв. 2010 р. № 2297-VI. *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17>.

16. Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживанню ними : Закон України від 15 лют. 1995 р. № 62/95-ВР. *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/62/95>.

17. Про інформацію : Закон України від 02 жовт. 1992 р. № 2657-XII. *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>.

18. Про контрозвідувальну діяльність : Закон України від 26 груд. 2002 р. № 374-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/374-15>.

19. Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори : Закон України від 15 лют. 1995 р. №60/95. *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/6/0/95>.

20. Інструкція про взаємодію правоохоронних органів у сфері боротьби з організованою злочинністю : наказ Міністерства внутрішніх справ України та Центрального управління Служби безпеки України від 10 черв. 2011 р. № 317/235. *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0822-11>.

21. Про внесення змін до Інструкції про порядок виготовлення, придбання зберігання обліку перевезення та використання зброї : наказ Міністерства внутрішніх справ України від 15 серп. 2022 № 495. *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0944-22>.

22. Про впровадження в органах і підрозділах поліції інформаційної підсистеми «Службовий транспорт» : наказ Національної поліції України від 27 квіт. 2018 р. № 439. URL: <http://tranzit.ltd.ua/nakaz/>.

23. Про впровадження в органах та підрозділах поліції інформаційної підсистеми «Дорожній лист» : наказ Національної поліції України від 28 груд. 2018 р. № 1231. URL: <http://tranzit.ltd.ua/nakaz/>.

24. Про затвердження Зводу відомостей, що становлять державну таємницю : наказ Служби безпеки України від 23 груд. 2020 р. № 383. URL: <http://iplex.com.ua/doc.php>.

25. Про затвердження Інструкції з організації діяльності кінологічних підрозділів Національної поліції України : наказ Міністерства внутрішніх справ України від 01 листоп. 2016 р. № 1145. *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1544-16>.

26. Про затвердження Інструкції з організації діяльності чергової служби органів (підрозділів) Національної поліції України : наказ Міністерства внутрішніх справ України від 23 трав. 2017 р. № 440. *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0750-17>.

27. Про затвердження Інструкції з організації реагування на заяви і

повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події та оперативного інформування в органах (підрозділах) Національної поліції України : наказ Міністерства внутрішніх справ України від 27 квіт. 2020 р. № 357. *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0443-20>.

28. Про затвердження Інструкції з організації функціонування криміналістичних обліків експертної служби МВС України : наказ Міністерства внутрішніх справ України від 10 верес. 2009 р. № 390. *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0963-09>.

29. Про затвердження Інструкції з формування та ведення інформаційної підсистеми «Адміністративна практика» інформаційно-комунікаційної системи «Інформаційний портал Національної поліції України» : наказ Міністерства внутрішніх справ України від 13 берез. 2016 р. № 180. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0727-23>.

30. Про затвердження Інструкції з формування та ведення інформаційної підсистеми «Дорожньо-транспортна пригода» інформаційно-комунікаційної системи «Інформаційний портал Національної поліції України» : Міністерства внутрішніх справ України: від 15 лип. 2020 р. № 533. *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0726-20>.

31. Про затвердження Інструкції з формування та ведення інформаційної підсистеми «Гарпун» інформаційно-телекомунікаційної системи «Інформаційний портал Національної поліції України» : наказ Міністерства внутрішніх справ України від 13 черв. 2018 р. № 497. *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0787-18>.

32. Про затвердження Інструкції з формування та ведення інформаційної підсистеми «Єдиний облік» інформаційно-комунікаційної системи «Інформаційний портал Національної поліції України» : наказ Міністерства внутрішніх справ України від 14 черв. 2019 р. № 508. *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0739-19>.

33. Про затвердження Інструкції з формування та ведення інформаційної підсистеми «Слід» інформаційно-телекомунікаційної системи «Інформаційний портал Національної поліції України» : наказ Міністерства внутрішніх справ України від 16 берез. 2020 р. № 257. *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z/0319-20>.

Додаткова:

34. Абламський С. Є., Лук'яненко Ю. В. Взаємодія слідчого з іншими органами і підрозділами при розкритті та розслідуванні кримінальних правопорушень : навч. посіб. / за заг. ред. О. О. Юхна. Харків, 2017. 152 с.

35. Активний свідок [Текст] : *аналіт. огляд* / [О. Ю. Шевчук, І. І. Приполов, Є. В. Лизогубенко]. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2021. 57 с.

36. Албул С. В., Єгоров С. О. Основи оперативно-розшукової діяльності в Україні : навч. посіб. / за заг. ред. В. В. Аброськіна. Одеса : Одес. держ. ун-т внутр. справ, 2020. 400 с.

37. Андрусенко С. В., Мукоїда Р. В., Ноздрін Д. О. Основи оперативно-розшукової діяльності : навч. посіб. / за заг. ред. С. В. Албула. Одеса : Одес. держ. ун-т внутр. справ, 2016. 270 с.

38. Бакаянова Н. М., Кубаєнко А. В., Свида О. Г. Організація діяльності Національної поліції України та оперативних підрозділів : навч.-метод. посіб. Одеса : Фенікс, 2020. 251 с. . URL : <http://dspace.onua.edu.ua>.

39. Виявлення та документування злочинної діяльності лідерів організованих злочинних груп та злочинних організацій [Текст] : *аналіт. огляд* / [О. Ю. Шевчук, М. М. Марков]. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2021. 167 с.

40. Гарбар О., Конопкін А., Кореньков О., Мовчан С. Збройний конфлікт в Україні : військова підтримка незаконних збройних формувань «ДНР» та «ЛНР» з боку Російської Федерації / за ред. О. Павліченка, О. Мартиненка. Київ, 2018. 40 с.

41. Державна прикордонна служба України як правоохоронний орган спеціального призначення : посібн. / за заг. ред. В. О. Заросила, А. М. Кислого. Київ : «Видавництво Людмила», 2023. 168 с.

42. Документування злочинів пов'язаних із збройною агресією рф проти України : практич. посіб. / [О. А. Моргунов, О. М. Музичук, В. В. Романюк, В. О. Невядовський та ін.] ; за заг. ред. В. В. Сокурєнка. Харків : МВС України, Харк. держ. ун-т внутр. справ, 2023. 44 с.

43. Кваліфікація та розслідування порушення законів і звичаїв війни : наук.-практич. посіб. / [А. А. Вознюк, І. В. Жук, О. В. Таран, С. С. Чернявський та ін.]. ; за заг. ред. М. С Цуцкірідзе, В.В. Чернея. Київ : «Норма права», 2023. 320 с.

44. Користувач Інформаційно-телекомунікаційної системи «Інформаційний портал Національної поліції України» : посібник / [О. С. Клінг, Н. Г. Фурманюк, П. В. Пінчук, Т. А. Манухова та ін.]. Київ, 2021. 45 с.

45. Криміналістика : підручник / [В. В. Пясковський, Ю. М. Черноус, А. В. Самодін, В. Г. Хахановський та ін.]. Київ : філія вид-ва «Право», 2020. 752 с.

46. Криміналістика : підручник : у 2 т. / редкол.: В. Ю. Шепітько (голова), Ю. В. Шепітько, В. А. Журавель, В. О. Коновалова. Харків : Право, 2019. Т. 1. 456 с.

47. Криміналістика : підручник : у 2 т. / редкол.: В. Ю. Шепітько (голова), Ю.В. Шепітько, В.А. Журавель, В.О. Коновалова. Харків : Право, 2019. Т. 2. 328 с.

48. Кримінальний процес : підручник / [Л. Д. Удалова, В. В. Рожнова, Д. П. Письменний та ін.] ; за заг. ред. Д. П. Письменного, Л. Д. Удалової, М. А. Погорецького, С. С. Чернявського. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 776 с.

49. Негласне співробітництво в механізмі забезпечення прав людини : *монографія* / М. Л. Грібов, О. І. Козаченко. Вінниця : ТВОРИ, 2022. 352 с.
50. Нікітіна-Дудікова Г. Ю. Розслідування насильницького задоволення статевої пристрасті неприродним способом, вчиненого щодо малолітньої особи : навч. посіб. / за заг. ред. Ю. М. Черноус. Вінниця : Твори, 2018. 292 с.
51. Новели кримінального законодавства України, прийняті в умовах воєнного стану : наук.-практ. комент. / [А. А. Вознюк, О. О. Дудоров, Р. О. Мовчан, С. С. Чернявський та ін.]; за заг. ред. А. А. Вознюка, Р. О. Мовчана, В. В. Чернея. Київ : Норма права, 2022. 278 с.
52. Новітні технології у розслідуванні злочинів : сучасний стан і проблеми використання : *монографія* / Р. І. Благута, А. В. Мовчан. Львів : Львів. держ. ун-т внутр. справ, 2020. 256 с.
53. Оперативно-розшукова діяльність : посіб. / за заг. ред. С. М. Князева. Київ : «Видавництво Людмили», 2019. 240 с.
54. Оперативно-розшукова протидія злочинності у місцях позбавлення волі : *монографія* / Д. М. Цехан. Одеса : Юридична література, 2021. 296 с.
55. Організація взаємодії підрозділів Національної поліції під час проведення досудового розслідування : навч. посіб. / [О. П. Бойко, О. Ф. Кобзар, В. В. Рогальська, Н. П. Черняк та ін.]. Дніпро : Дніпр. держ. ун-т внутр. справ, 2017. 84 с.
56. Організація роботи слідчо-оперативної групи : навч. посіб. / [Л. Д. Удалова, Ю. В. Сухомлин, А. С. Симчук, М. Й. Кулик, В. В. Зарубей]. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2020. 504 с.
57. Основи оперативно-розшукової діяльності : термінологічний словник / за заг. ред. С. В. Албула. Одеса : «Астропринт», 2017. 132 с.
58. Основи оперативно-розшукової тактики : *монографія* / С. О. Павленко. Київ : Видавництво Людмила, 2022. 624 с.
59. Подобний О. О. Оперативно-розшукова діяльність у виявленні та розслідуванні злочинів: теорія, історія і сучасна практика : навч. метод. посіб. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2021. 258 с.
60. Правові та організаційні засади боротьби з організованою злочинністю в Україні : *монографія* / О. О. Подобний, М. П. Водько. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2021. 208 с.
61. Принципи оперативно-розшукового запобігання злочинам : *монографія* / О. В. Кириченко, В. В. Хмеленко. Київ : Центр учбової літератури; 2020. 160 с.
62. Про оперативно-розшукову діяльність : наук.-практ. комент. Закону України 6-те вид., випр., доповн. (станом на 01 берез. 2022 р.). [І. В. Сервецький, А. М. Кислий, С. М. Князєв, В. А. Мазійчук та ін.]. Київ : «Видавництво Людмила», 2022. 692 с.
63. Пясковський В. В., Чернявський С. С., Антонюк П. Є. Розслідування окремих видів кримінальних правопорушень : навч. посіб. /; за заг. ред. В. В. Пясковського. Київ : 7БЦ, 2022. 256 с.

64. Симоненко Н. О., Савченко А. В., Горбачевський В. Я. Кримінально-правова характеристика зґвалтувань : навч. посіб. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2022. 90 с.

65. Стрільців О. М., Герман О. В., Буковський Ю. Д. Наркотичні засоби, психотропні речовини, їх аналоги та прекурсори. Ознаки наркотичного сп'яніння : навч.-метод. посіб. Київ : Нац. акад. внутр. справ ; Громадська організація «Пенітенціарна ініціатива» ; Міжнародний фонд «Відродження», 2020. 90 с.

66. Технічні засоби протидії кримінальним правопорушенням : підручник / [М. В. Кобець, М. В. Кузнецов, Д. Й. Никифорчук, С. В. Тіхонов та ін.]. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2021. 238 с.

67. Тичина Д. М., Нікітін Ю. В., Галій М. С. Запобігання розбійним нападам на банківські установи та інкасаторів в Україні : посіб. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2021. 136 с.

68. Участь спеціаліста-криміналіста під час проведення окремих слідчих (розшукових) дій : навч. посіб. / [Є. Ю. Свобода, А. В. Кофанов, О. С. Кофанова, О. Г. Волошин, А. В. Самодин, М. П. Молибога, Т. В. Михальчук]. Вінниця : Нілан-ЛТД, 2018. 435 с.

69. Школьніков В., Корнейко О, Орлов Ю. Обробка та аналіз інформації про протиправні транзакції криптоактивів : практ. посіб. / за заг. ред. О. Корнейка. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2021. 134 с.

КРИМІНАЛІСТИКА

Основна:

1. Про судову експертизу: Закон України від 25.02.1994 р. № 4038-ХІІ *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12>.

2. Інструкція з організації реагування на заяви і повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події та оперативного інформування в органах (підрозділах) Національної поліції України: Затверджена наказом МВС України від 27.04.2020 р. № 357. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0443-20#Text>.

3. Інструкція з організації функціонування криміналістичних обліків експертної служби МВС України: Затверджена наказом МВС України від 10.09.2009 р. № 390. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0963-09>.

4. Інструкція про особливості здійснення судово-експертної діяльності атестованими судовими експертами, що не працюють у державних спеціалізованих експертних установах: Затверджена наказом Міністерства юстиції України від 12.12.2011 р. № 3505/5. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1431-11>.

5. Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень: Затверджена наказом Міністерства юстиції України від 08.10.1998 р. № 53/5. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0705-98>.

6. Інструкція про проведення судово-медичної експертизи: Затверджена наказом Міністерства охорони здоров'я України від 17.01.1995 р. № 6. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0254-95>.

7. Положення про Експертну службу Міністерства внутрішніх справ України: Затверджене наказом МВС України від 03.11.2015 р. № 1343. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1390-15>.

8. Положення про єдину інформаційну систему Міністерства внутрішніх справ: Затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 14.11.2018 р. № 1024. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1024-2018-%D0%BF#n124>.

Додаткова:

9. Криміналістика: навчальний посібник для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. в 2-х частинах. Частина I: Вступ до курсу криміналістики. Криміналістична техніка / Б.Є. Лук'янчиков, Є.Д. Лук'янчиков, С.Ю. Петряєв. Київ: Нац. тех. ун-т України «Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського». 2017. 374 с.

10. Криміналістика: навчальний посібник для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. в двох частинах. Частина II: Криміналістична тактика. Методика розслідування / Б.Є. Лук'янчиков, Є.Д. Лук'янчиков, С.Ю. Петряєв. Київ: Нац. тех. ун-т України «Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського». 2017. 474 с.

11. Криміналістика : підручник / [В. В. Пясковський, Ю. М. Черноус, А. В. Самодін та ін.] ; за заг. ред. В. В. Пясковського. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ : Право, 2020. 752 с.

12. Криміналістика: підручник / Ю.П. Аленін, Л.І. Аркуша, О.О. Подобний, В.В. Тищенко та ін. / за ред. В.В. Тищенка. Одеса : Вид. дім «Гельветика», 2017. 556 с.

13. Криміналістика: підручник: у 2 т. Т. 1 / Ю.В. Шепітько, В.А. Журавель, В.О. Коновалова та ін. / за ред. В.Ю. Шепітька. Харків: Право, 2019. 456 с.

14. Криміналістика: підручник: у 2 т. Т. 2 / Ю.В. Шепітько, В.А. Журавель, В.О. Коновалова та ін. / за ред. В.Ю. Шепітька. Харків : Право, 2019. 328 с.

15. Використання електронних (цифрових) доказів у кримінальних провадженнях : метод. рек. / М. В. Гребенюк, В. Д. Гавловський, М. В. Гуцалюк, В. Г. Хахановський та ін. Київ, 2017. 76 с.

16. Виявлення ознак підробки документів під час їх перевірки працівникам Національної поліції України: практичний посібник / Ананьїн О.В, Білоус І.В., Мирівська А.В. та інш.; за заг. ред. В. В. Чернея, О. Г. Рувіна, С. Г. Кримчука, 2021. 124 с.

17. Глосарій балістичних, вибухотехнічних та тактико-технічних термінів (з метою використання при виявленні, фіксації та вилученні криміналістично значимої інформації в умовах антитерористичної операції) :

спеціалізований словник / С. В. Албул, Д. С. Афонін. Одеса : ОДУВС, 2017. 83 с.

18. Калюга К. В. Окрема криміналістична теорія про зовнішні ознаки та властивості особи злочинця : монографія. Запоріжжя : КСК-Льянс, 2017. 296 с.

19. Настанови з вибухової безпеки та з надання першої медичної допомоги: метод. рекомендації / М.С. Туркот, О.І. Ізотов, А.В. Столітній. Київ : Офіс ГПУ України, 2022. 40 с.

20. Нарізна мисливська та багатоцільова вогнепальна зброя, виготовлена на базі автомата Калашникова : судово-балістичний довідник / О. С. Соколов, О.В. Грищенко. Київ, 2017. 137 с.

21. Основи судової експертизи : навчальний посіб. для фахівців, які мають намір отримати або підтвердити кваліфікацію судового експерта / Л. М. Головченко, А. І. Лозовий, Е. Б. Сімакова-Єфремян та ін. Харків : Право, 2016. 928 с.

22. Особливості використання обліків та автоматизованих інформаційних систем при розслідуванні кримінальних правопорушень : метод. рекомендації / В. Г. Хахановський, Д. В. Дабіжа, В. В. Пясковський. Київ: 2017. 37 с.

23. Особливості криміналістичного дослідження рукописів, виконаних у незвичних умовах : метод. рекомендації / Л. М. Белова, І. В. Білоус, О. В. Шведова. Київ, 2017. 43 с.

24. Отрошенко В. А., Теслюк О. С. Експертиза відео-, звукозапису. Види досліджень. Особливості призначень : інформаційний лист. Київ : ДНДЕКЦ МВС; Херсонський НДЕКЦ МВС, 2018. 7 с.

25. Сімакова-Єфремян Е. Б. Комплексні судово-експертні дослідження : теорія та практика : монографія. Харків : Право, 2016. 456 с.

26. Судова балістика : практичні аспекти : навч. посіб. / В. В. Арешонков, А. В. Кофанов, О. Л. Кобилянський ; за ред. П. Д. Біленчука. Київ : УкрДГРІ, 2016. 408 с.

27. Судові експертизи в процесуальному праві України : навч. посіб. / за заг. ред. О. Г. Рувіна. Київ : Вид-во Ліра-К, 2019. 424 с.

28. Шевченко О. В. Використання спеціальних товарознавчих знань у кримінальному провадженні : монографія / під заг. ред. О. О. Садченко. Київ : Талком, 2018. 245 с.

29. Ващук О. П. Невербальна інформація у кримінальному провадженні : теоретико-методологічні основи : монографія. Одеса : Вид. дім «Гельветика», 2017. 430 с.

30. Домашенко О. М. Тактичні помилки у слідчій діяльності : монографія. Харків : Вид. агенція «Апостиль», 2019. 168 с.

31. Щодо особливостей організації і проведення слідчих (розшукових) дій під час розслідування нападів (обстрілів) на цивільне населення та об'єкти цивільної інфраструктури / пам'ятка. Київ : Офіс ГПУ України, 2022. 9 с.

32. Огляд місця події. Процесуальні дії при розслідування окремих кримінальних порушень. Актуальне законодавство та практика. Петков С.В., Журавльов Д.В., Дрозд О.Ю., Дрозд В.Г. Видавництво: ЦУЛ, 2021. 368 с.
33. Огляд трупа, пов'язаний з екстумацією, у кримінальному провадженні України : навч. посіб. / В. І. Галаган, М. Й. Кулик, Н. С. Моргун, Ю. В. Терещенко. Київ, 2018. 112 с.
34. Організація і тактика одночасного допиту двох чи більше вже допитаних осіб : навч. посіб. / С. С. Чернявський, О. О. Алексєєв, І. А. Жалдак та ін. Київ : НАВС, 2016. 66 с.
35. Пам'ятка слідчому щодо проведення огляду трупа на місці події / Я. В. Фурман, Л. Т. Котляренко. Київ, 2017. 46 с.
36. Пошук та знешкодження саморобних вибухових пристроїв : метод. рекомендації / В. В. Юсупов, Ю. П. Приходько, Я. В. Фурман, К. Ю. Бобрик. Київ, 2017. 33 с.
37. Процесуальний порядок та тактичні особливості здійснення слідчих (розшукових) дій : наук.-метод. рекомендації / В. В. Кікінчук, К. Л. Бугайчук, В. О. Малярова, Т. П. Матюшкова. Харків : ХНУВС. 2018. 101 с.
38. Процесуальні документи досудового розслідування (слідчого, адвоката, судді) / М. А. Погорецький, О. П. Кучинська ; 2-ге вид. Київ : Алерта, 2018. 274 с.
39. Розслідування окремих видів кримінальних правопорушень : навчальний посібник / В. В. Пясковський, С. С. Чернявський, П. Є. Антонюк та ін. ; за загальною редакцією В. В. Пясковського. – К. : 7БЦ, 2022. – 256 с.
40. Судовий допит. Науково-практичний посібник. За заг.редакцією Туркот М.С. 3-е видання. – К. : Норма права, 2020. – 232с.
41. Теслюк І. О. Тактичні засади застосування криміналістичного прогнозування у досудовому розслідуванні (на прикладі органів Національної поліції України) : монографія. Одеса : ОДУВС, 2017. 217 с.
42. Участь спеціаліста в огляді місця події : довідник. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2017. 128 с.
43. Коваленко А. В. Розслідування посягань на життя та здоров'я журналістів : монографія. Северодонецьк, 2018. 267 с.
44. Нікітіна-Дудікова Г. Ю. Розслідування насильницького задоволення статевої пристрасті неприродним способом, вчиненого щодо малолітньої особи : навч. посіб. / за заг. ред. Ю. М. Черноус. Вінниця : ТОВ «Твори», 2018. 292 с.
45. Організація і тактика розслідування вбивств через необережність : монографія / А. В. Іваниця, М. М. Єфімов. Дніпро : Ліра ЛТД, 2017. 148 с.
46. Розкриття квартирних крадіжок працівниками карного розшуку : метод. рекомендації / О. М. Стрільців, В. І. Василичук, М. М. Марков та ін. Київ, 2018. 55 с.
47. Розслідування зґвалтувань минулих років : метод. рекомендації / В. Я. Горбачевський, О. В. Кубарєва, Н. О. Симоненко. Київ, 2018. 51 с.
48. Черноус Ю. М. Криміналістичне забезпечення розслідування злочинів : монографія. Вінниця : Нілан-ЛТД, 2017. 492 с.

49. Інформаційні технології в діяльності Національної поліції : мультимедійний навч. посіб. / В. А. Кудінов, О. Є. Пакриш, В. В. Підвисоцький. Київ, 2017. *Національна академія внутрішніх справ*. URL : https://arm.naiu.kiev.ua/books/inform_tekhnolohii/info/autors.html.

50. Криміналістика : дистанційний курс навчання / А. О. Антощук, В. В. Пясковський, Ю. М. Черноус та ін. *Національна академія внутрішніх справ*. URL : <https://dn.naiu.kiev.ua/login/index.php>.

51. Криміналістика : мультимедійний підручник / О. О. Алеєксєєв, В. В. Пясковський, А. В. Іщенко та ін. Київ, 2016. *Національна академія внутрішніх справ*. URL : <https://arm.naiu.kiev.ua/books/kriminalist/index.html>.

52. Методика розслідування злочинів : дистанційний курс навчання / А. О. Антощук, В. В. Пясковський, А. В. Самодін та ін. *Національна академія внутрішніх справ*. URL : <https://dn.naiu.kiev.ua/login/index.php>.

53. Особливості розслідування окремих видів злочинів : мультимедійний навч. посіб. / А. О. Антощук, В. В. Пясковський, А. В. Мирівська та ін. Київ, 2017. *Національна академія внутрішніх справ*. URL : <https://arm.naiu.kiev.ua/books/orovz/index.html>.

54. Робоче місце експерта з трасологічних досліджень : навч. інформ.-довідкова програма. *Національна академія внутрішніх справ*. URL : https://arm.naiu.kiev.ua/arm/arm_trasolog/index.html.

55. Слідчі (розшукові) дії у кримінальному провадженні : мультимедійний навч. посіб. / О. А. Осауленко, Г. М. Степанова, А. В. Самодін та ін. Київ, 2018. *Національна академія внутрішніх справ*. URL : https://arm.naiu.kiev.ua/books/slidchi_rozdii/index.html.

56. Участь спеціаліста в огляді місця події : довідник : практичний посіб. Київ, 2018. *Національна академія внутрішніх справ*. URL : https://arm.naiu.kiev.ua/books/dovidnyk_ohliadmp/index.html.